

Kompetenceløft af Helsingør Kommunes skolesystem

Slutevaluering

Lasse Hønge Flarup, Katrine Iversen, Mathias Ruge og Hanne Søndergård Pedersen

*Kompetenceløft af Helsingør Kommunes skolesystem
– Slutevaluering*

© VIVE og forfatterne, 2020

e-ISBN: 978-87-7119-829-4

Forsidefoto: Dennis Lehmann/Helsingør Kommune, innovativskole.dk

Projekt: 211025

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

Helsingør Kommune har i samarbejde med Professionshøjskolen Metropol (nu KP) samt INDEX: Design to Improve Life, gennemført projektet "Boost: Innovativ skole i Helsingør".

Projektet startede i 2015. Projektets formål har dels været at øge elevernes trivsel, motivation, faglighed og innovationskompetencer, så de er rustede til fremtidens job, teknologier og lokale og globale udfordringer, og dels at øge det pædagogiske personales faglige, didaktiske og pædagogiske kompetencer samt at øge deres arbejdsglæde.

Som katalysator for innovationsdelen er alt pædagogisk personale uddannet i **Design to Improve Life-Kompasset**, som er en struktureret metode til at arbejde med innovation i folkeskolen. Derudover er lærere, der mangler linjefag, blevet opkvalificeret, og alle skoleledelserne er uddannet i ledelse af forandringsprocesser og innovationsprocesser.

VIVE har fulgt projektet fra starten i 2015 frem til afslutningen i 2018 og har undervejs i projektperioden udarbejdet en baselinemåling, en midtvejsevaluering og et interviewnotat. Denne slutevaluering samler op på hele forløbet og belyser skolernes ændring af praksis, personalets jobtilfredshed og motivation samt udviklingen i elevernes trivsel og karakterer.

Rapporten har været i eksternt review og er blevet kvalitetssikret af en forsker og en praktiker på feltet. Vi takker for deres værdifulde kommentarer. Vi takker desuden de mange lærere, skoleledere og elever, der i årene har bidraget til det samlede datagrundlag.

Projektet er støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, som også har finansieret evalueringen.

Carsten Strømbæk Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Børn & Uddannelse

2020

Indhold

Sammenfatning	5
1 Baggrund og formål	8
1.1 Evaluering af projektet	9
2 Er praksis ændret på skolerne?	11
2.1 Brug af Kompasset	12
2.2 Holdningen til at arbejde med innovation med Kompasset	16
2.3 Positiv udvikling i generel opbakning og understøttelse fra ledelsen	20
2.4 Godt samarbejde mellem lærere og pædagoger, men tendens til negativ udvikling	21
3 Udvikling i arbejdsglæde og i elevernes trivsel og faglige resultater	23
3.1 Udvikling i elevernes trivsel	23
3.2 Elevernes faglige resultater	31
3.3 Udvikling i de pædagogiske medarbejderes arbejdsglæde	34
Litteratur	36
Bilag 1 Bortfaldsanalyse	37
Bilag 2 Spørgeskema	38
Bilag 3 Beskrivelse af de fire faser i innovationsprocessen	49

Sammenfatning

Helsingør Kommune har i samarbejde med KP samt INDEX: Design to Improve Life, gennemført projektet "Boost: Innovativ skole i Helsingør". Projektet er støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Projektet startede i 2015. Projektets formål har været:

- at øge elevernes trivsel, motivation, faglighed og innovationskompetencer, så de er rustede til fremtidens job, teknologier og lokale og globale udfordringer
- at øge det pædagogiske personales faglige, didaktiske og pædagogiske kompetencer samt at øge deres arbejdsglæde.

I projektet er alt pædagogisk personale uddannet i **Design to Improve Life-Kompasset**, som er en struktureret metode til at arbejde med innovation i folkeskolen. Derudover er lærere, der mangler linjefag, blevet opkvalificeret, og alle skoleledelserne er uddannet i ledelse af forandringsprocesser og innovationsprocesser.

VIVE har fulgt projektet siden starten i 2015, og denne slutevaluering samler op på hele forløbet og belyser:

- praksisændringen på skolerne i forhold til arbejdet med Kompasset, ledelse, samarbejde samt holdningen til at arbejde med innovation
- udviklingen i det pædagogiske personales jobtilfredshed og motivation
- udviklingen i elevernes trivsel og karakterer samt elevernes erfaringer med indsatsen.

Evalueringsens hovedkonklusioner er følgende:

Styrkede kompetencer til at arbejde med innovation i undervisningen

De pædagogiske medarbejdere er blevet mere positive i deres vurdering af både deres egne og deres kollegaers kompetencer til at arbejde med innovation i undervisningen og til at løfte elevernes innovationskompetencer. Det er dog stadigvæk kun godt halvdelen, der har en positiv vurdering på disse spørgsmål.

Øget brug og større kendskab til krav og forventninger til arbejdet med Kompasset

Der er indikationer på, at medarbejderne over tid er blevet mere klar over, hvilke krav og forventninger der er til deres brug af Kompasset i undervisningen, og også at flere medarbejdere bruger Kompasset i deres undervisning. Det er dog fortsat relativt sjældent, at Kompasset eller teknikker fra Kompasset bruges i den almindelige undervisning. Det er først og fremmest i forbindelse med den årlige projektuge: Udfordringen (Boost-ugen), at eleverne arbejder med Kompasset.

... men medarbejderne er blevet mere kritiske over for Kompasset

De styrkede kompetencer, større bevidsthed om krav og forventninger og øget brug af Kompasset har dog ikke ledt til en mere positiv vurdering af Kompasset – tværtimod. Der er således tegn på, at medarbejderne ved slutmålingen ikke anerkender målene for arbejdet med Kompasset i lige så høj grad som ved midtvejsmålingen. Samtidig er der også færre, der mener, at Kompasset er en god metode til at arbejde med innovation i skolen, og færre oplever, at arbej-

det med Kompasset styrker elevernes trivsel og faglighed. Den kritiske holdning blandt de pædagogiske medarbejdere kan være en stor udfordring for forankringen af arbejdet med Kompasset i praksis på længere sigt.

Medarbejderne vurderer ikke, at Kompasset har særlig betydning for elevernes trivsel og faglighed, men dog at det virker bedst for de fagligt stærke elever, og at det virker bedre på faglighed end på trivsel

Medarbejderne vurderer generelt ikke, at arbejdet med Kompasset har særlig betydning for elevernes trivsel. Flest (33 %) vurderer, at det har positiv betydning for de fagligt stærke elevers trivsel, og færrest (8 %), at det øger trivslen hos elever med særlige behov. Samme billede gør sig gældende for elevernes faglige udbytte. 54 % af medarbejderne vurderer, at de fagligt stærke elever bliver udfordret, og 42 %, at de får et fagligt løft. Det gælder kun for henholdsvis 26 % og 8 % for elever med særlige behov.

Der er ikke sket nogen målbar udvikling i elevernes trivsel og faglige resultater

Målt på standpunktskarakterer og de nationale trivselsmålinger er der i projektperioden ikke sket store udsving i hverken positiv eller negativ retning – dog med en svag positiv tendens i trivslen hos de store elever. De fleste af de interviewede elever oplever også, at Boost-ugerne er motiverende og lærerige, men også at den kan være intensiv og krævende. Set i lyset af, at Kompasset kun bruges yderst begrænset i den almindelige undervisning og primært i den årlige Udfordringsuge, er det da også usandsynligt, at dette i særlig grad har kunnet påvirke elevernes langsigtede trivsel og faglighed.

Ingen væsentlig udvikling i medarbejdernes arbejdsmotivation, men positiv udvikling i ledelse

Der er generelt høj arbejdsmotivation blandt de pædagogiske medarbejdere, og der er ikke sket nogen væsentlig udvikling i projektperioden. Cirka 80 % af medarbejderne er overvejende enige eller meget enige i, at der generelt er opbakning fra deres leder. Denne andel er relativt uændret i projektperioden. Der er dog sket en positiv udvikling i andelen af medarbejdere, der oplever, at de generelt sparrer med deres leder, at deres leder generelt kommunikerer klart om prioritering af fokusområder og formår at gøre mål og formål klare.

Evalueringen peger på, at Boost ikke har levet op til sine formål – bortset fra, at flere medarbejdere har en positiv vurdering af både deres egne og deres kollegaers kompetencer til at arbejde med innovation i undervisningen og til at løfte elevernes innovationskompetencer. Det skal dog bemærkes, at projektet er implementeret i en tid, der har været præget af store forandringer på skoleområdet – både nationalt jf. folkeskolereformen og lokalt i Helsingør, hvor man fx har ændret på skolestrukturen. Påvirkningen fra dette og påvirkningen fra Boost på fx lærernes jobtilfredshed, samarbejdsrelationer og elevernes trivsel kan ikke adskilles i evalueringen. Denne kontekst kan desuden have udfordret implementeringen af Boost, og de resultater, der ses i evalueringen, skal ses i lyset af dette.

Undersøgelsens metode

Evalueringsens datagrundlag er følgende:

- Survey-data blandt lærere og pædagoger i Helsingør fra 2015, 2016 og 2018. Survey er i 2015 gennemført blandt samtlige lærere og pædagoger, mens de efterfølgende er gennemført blandt det personale, som også svarede på den foregående survey.
- Standpunktskarakterer fra samtlige 8. og 9. klasser i Helsingør Kommune fra skoleåret 2014/2015 til og med skoleåret 2017/2018
- Trivselsdata fra medarbejdere målt i 2015 af Rambøll og i 2016 og 2018 af VIVE
- Trivselsdata fra elever målt med de nationale trivselsmålinger i skoleårene fra 2014/2015 til og med 2017/2018.
- Data fra medarbejdere på baggrund af kvalitative interview gennemført i 2017. Der er interviewet 16 lærere og 5 pædagoger fordelt på 6 matrikler.
- Data fra elever på baggrund af kvalitative gruppeinterview gennemført i 2018. Der er interviewet i alt 34 elever fra indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen fordelt på 5 skoler.

Der har været et væsentligt bortfald i de tre survey-undersøgelser, og det kan ikke udelukkes, at bortfaldet giver bias i målingerne. Ligeledes er de interviewede elever og pædagogiske medarbejdere ikke nødvendigvis repræsentative for den samlede gruppe. Derfor triangulerer vi så vidt muligt de forskellige datakilder i analyserne, så interviewdata, spørgeskemadata og registerdata sammenholdes, men undersøgelsens resultater skal alligevel fortolkes med en vis forsigtighed.

Læs mere om evalueringsens metoder i afsnit 1.1.1

1 Baggrund og formål

Helsingør Kommune har i samarbejde med Professionshøjskolen Metropol (nu KP) samt INDEX: Design to Improve Life gennemført projektet "Boost: Innovativ skole i Helsingør". Projektet er støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Projektet startede i 2015.

Projektets formål har været:

- at øge elevernes trivsel, motivation, faglighed og innovationskompetencer, så de er rustede til fremtidens job, teknologier og lokale og globale udfordringer.
- at øge det pædagogiske personales faglige, didaktiske og pædagogiske kompetencer samt at øge deres arbejdsglæde.

Projektet har haft tre spor. *Det første spor* retter sig mod at øge innovationskompetencerne hos eleverne. Det er sket ved at uddanne alt pædagogisk personale i **Design to Improve Life-Kompasset**, som er en struktureret metode til at arbejde med innovation i folkeskolen.

Hvad er Design to Improve Life-Kompasset?

Kompasset opdeler en innovationsproces i fire faser. Der knyttes tre handlinger og en opsummering til hver enkelt fase:

- **Forbered:** Udforske, Organisere, Udvælge, Sum-Up
- **Forstå:** Researche, Analysere, Beskrive, Sum-Up
- **Formgiv:** Udvikle, Forme, Teste, Sum-Up
- **Færdiggør:** Opsamle, Kommunikere, Producere, Sum-Up.

Derudover er der knyttet en række teknikker til Kompasset, som kan understøtte elevernes arbejde med handlingerne.

I undervisningen kan der afvikles forløb, hvor hele Kompasset anvendes, men der kan også bruges dele af Kompasset eller enkelte teknikker.

Kilde: INDEX: Design to Improve Life®

Det pædagogiske personale har skullet arbejde med metoderne i Kompasset i den almindelige undervisning og i forbindelse med udvalgte tema-projektuger, hvor alle kommunens skoler deltagere, kaldet Udfordringer. Udfordringernes tema ændres årligt. Når en Udfordring er gennemført, går de bedste projekter videre til en Battle, hvor der kæmpes om den bedste idé inden for det udvalgte tema. Kompasset bruges også i forbindelse med andre projekter som fx First Lego League.

Det andet spor har rettet sig mod at opkvalificere de lærere, der mangler undervisningskompetence (linjefag).

Det tredje spor omhandler lederuddannelse, hvor skoleledelserne er blevet uddannet i ledelse af forandringsprocesser og innovationsprocesser.

Kompetenceløftet har rettet sig mod omkring 6.900 elever, 600 lærere, 200 pædagoger, og 90 pædagogmedhjælpere samt 7 skoleledelser¹ (skoleledere, SFO-ledere og klubledere), 9 skolebestyrelser, børne- og uddannelsesudvalget, Center for dagtilbud og skoler samt BUPL, FOA, DLF i Helsingør og andre interessenter.

Helsingørs Boost-projekt er implementeret i en tid, som har været præget af store forandringer på skoleområdet – både nationalt jf. folkeskolereformen og lokalt i Helsingør, hvor man fx har ændret på skolestrukturen. Påvirkningen fra dette og påvirkningen fra Boost på fx lærernes jobtilfredshed, samarbejdsrelationer og elevernes trivsel kan ikke adskilles i evalueringen.

1.1 Evaluering af projektet

Denne rapport er fjerde og sidste afrapportering, der følger kompetenceløftet af Helsingør Kommunes skolesystem. VIVE har fulgt projektet siden 2015. Første afrapportering var en baselinemåling gennemført og afrapporteret i 2015. Anden og tredje afrapportering bestod af henholdsvis en midtvejsmåling gennemført i 2016 på baggrund af skoleåret 2016/2017 og en interviewundersøgelse, der satte fokus på, hvordan lærere og pædagoger konkret arbejdede med Kompasset. I 2018 er der gennemført interview med elever fra indskoling, mellemtrin og udskoling fra de forskellige skoler i Helsingør samt en slutmåling blandt de tilknyttede medarbejdere. Rapporten samler op på hele forløbet og har følgende formål:

- At belyse praksisændringen på skolerne i forhold til arbejdet med Kompasset, ledelse, samarbejde samt holdningen til at arbejde med innovation.
- At belyse udviklingen i det pædagogiske personales jobtilfredshed og motivation
- At belyse udviklingen i elevernes trivsel og karakterer samt elevernes erfaringer med indsatsen.

1.1.1 Undersøgelsens metode

Slutevalueringen baseres på følgende data:

- Survey-data blandt lærere og pædagoger i Helsingør
 - Svarprocent i baselinemåling: 80 % (n=660).
 - Svarprocenten i midtvejsmålingen: 83 % (n=509)². Midtvejsmålingen er gennemført i perioden maj-september 2016.
 - Svarprocenten i slutmålingen: 58 % (n=222)³. Slutmålingen er gennemført i perioden september-oktober 2018.
- Karakterdata fra samtlige 8. og 9. klasser i Helsingør Kommune fra skoleåret 2014/2015 til og med skoleåret 2017/2018.
- Trivselsdata fra medarbejdere målt i 2015 af Rambøll og i 2016 og 2018 af VIVE.

¹ Helsingør Kommune oplyser, at der i 2020 i alt er 54 personer i de syv skoleledelser. Dette tal var anderledes i 2015, da projektet startede.

² Midtvejsmålingen er foretaget på de respondenter, der deltog i baselinemålingen. Lærere og pædagoger, der ikke besvarede baselinemålingen, er således ikke blevet bedt om at svare i anden runde. Midtvejsmålingen indeholder både fulde besvarelser og delvise besvarelser. 81 manglede at besvare spørgeskemaet, og 151 er faldet fra baseline til midtvejsmålingen.

³ Slutmålingen er foretaget på en rensset liste af respondenter, der deltog både i baselinemålingen og midtvejsmålingen. Lærere og pædagoger, der ikke besvarede både baselinemålingen og midtvejsmålingen, er således ikke blevet bedt om at besvare slutmålingen ligesom Helsingør Kommune har valideret listen og fjernet respondenter, der ikke længere var ansat. Slutmålingen indeholder både fulde besvarelser og delvise besvarelser.

- Trivselsdata fra elever målt med de nationale trivselsmålinger i skoleårene fra 2014/2015 til og med 2017/2018.
- Data fra medarbejdere på baggrund af kvalitative interview gennemført i 2017. Der er interviewet 16 lærere og 5 pædagoger fordelt på 6 matrikler.
- Data fra elever på baggrund af kvalitative gruppeinterview gennemført i 2018. Der er interviewet i alt 34 elever fra indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen fordelt på 5 skoler.

Survey-undersøgelsen er gennemført, så det kun er de respondenter, som både har svaret ved baseline- og midtvejsmålingen, som bliver spurgt i slutmålingen. Det betyder, at udviklingstendenser er relativt retvisende, da det er den samme population, der spørges hele vejen igennem undersøgelsen. Undersøgelsen har dog nogle datamæssige begrænsninger, da der har været et væsentligt bortfald i de tre survey-undersøgelser. Det kan ikke udelukkes, at bortfaldet giver bias i målingerne, da vi ikke kender årsagen til, at nogle respondenter vælger ikke at deltage.

Ligeledes er de interviewede elever og pædagogiske medarbejdere ikke nødvendigvis repræsentative for den samlede gruppe. Derfor triangulerer vi så vidt muligt de forskellige datakilder i analyserne, så interviewdata, spørgeskemadata og registerdata sammenholdes. Undersøgelses resultater skal alligevel fortolkes med en vis forsigtighed.

De kvantitative data viser udviklingstendenser og kan være med til at belyse korrelationer mellem implementeringen af Boost og forskellige måleindikatorer. Der er dog ikke tale om en effektmåling, da det ikke er muligt at kontrollere for alle relevante variabler eller påvise kausaliteten mellem Boost og de forskellige outcomemål, som eksempelvis elevernes trivsel.

Læsevejledning

- Undersøgelsens konklusioner og anbefalinger findes i sammenfatningen.
- Kapitel 2 fokuserer på, om der er sket en praksisændring på skolerne i projektperioden i forhold til anvendelsen af Kompasset, og hvordan holdningen til og vurderingen af Kompasset har udviklet sig. Derudover afrapporteres resultaterne i forhold til ledelse og samarbejde.
- I kapitel 3 beskrives det pædagogiske personales trivsel og jobtilfredshed samt udviklingen i elevernes trivsel og faglige resultater.

Bortfaldsanalyse, spørgeskema og en nærmere beskrivelse af de fire faser i Kompasset beskrives i bilag.

2 Er praksis ændret på skolerne?

Kompetenceudviklingen af både ledere og pædagogiske medarbejdere skal resultere i en praksisændring på skolerne for at få en virkning. I evalueringen er det undersøgt:

- hvorvidt og hvordan Kompasset bruges på skolerne
- hvordan de pædagogiske medarbejdere forholder sig til Kompasset
- hvordan den generelle ledelsesopbakning har udviklet sig i projektperioden
- hvordan samarbejdet mellem lærere og pædagoger samt teamsamarbejdet har udviklet sig i projektperioden.

Boks 2.1 Hvad viser undersøgelsen om praksis på skolerne?

- Der er flere af de pædagogiske medarbejdere, der har brugt Kompasset i 2018, end der var ved midtvejsevalueringen i 2016. I gennemsnit har de brugt det 2,5 gange i den almindelige undervisning siden 2015. Kompasset er et helt centralt virkemiddel i forhold til projektets mål om at styrke elevernes faglighed og trivsel. Set i det lys, kan man frygte, at Kompasset på trods af den øgende brug i den almindelige undervisning, stadig bruges for lidt til, at det for alvor gør en forskel for eleverne.
- Kompasset bruges i 2018 fortsat mest i forbindelse med den årlige Boost-uge, og de fleste af de interviewede elever kan godt lide disse uger.
- 37 % af de pædagogiske medarbejdere kender i 2018 i høj grad eller i meget høj grad, hvilke krav og forventninger, der er til deres brug af Kompasset. Denne andel er steget siden 2016.
- Der er dog samtidig færre pædagogiske medarbejdere, der anerkender de mål, der er sat op for arbejdet med Kompasset, og tilsvarende er der færre, der synes, at Kompasset er rigtigt godt til innovationsarbejde i skolen, end de gjorde ved midtvejsmålingen.
- Der er i projektperioden sket en signifikant stigning i de pædagogiske medarbejders vurdering af deres egne og deres kollegaers kompetencer til at arbejde med innovation i undervisningen og til at løfte elevernes innovationskompetencer. Det er dog stadigvæk kun godt halvdelen, der i 2018 har en positiv vurdering på disse spørgsmål.
- Cirka 80 % af medarbejderne er i 2018 overvejende enige eller meget enige i, at deres leder generelt bakker dem op. Denne andel er relativt uændret i projektperioden. Der er dog sket en positiv udvikling i andelen af medarbejdere, der oplever, at de generelt sparrer med deres leder, at deres leder generelt kommunikerer klart om prioritering af fokusområder, og formår at gøre mål og formål klare.
- Samarbejdet mellem lærere og pædagoger vurderes generelt som godt, men der er en negativ tendens, og kun 27 % er i 2018 overvejende enige eller meget enige i, at der er etableret et samarbejde om Kompasset mellem de to faggrupper i deres team.

2.1 Brug af Kompasset

De kompetencer og værktøjer, som de pædagogiske medarbejdere har fået, skal både anvendes i den almindelige undervisning og i særlige forløb kaldet Udfordringer (Boost-uger).

Målet er, at alle elever skal deltage i kommunes årlige Boost-uge. Her skal eleverne udarbejde innovative og bæredygtige løsninger på en udfordring fremsat af Helsingør Kommune.

Battles er et konkurrenceelement, som er bygget ovenpå, men som ikke repræsenterer egentlige forløb. Der har været Battles på de enkelte skoler og en fælles finale Battle.

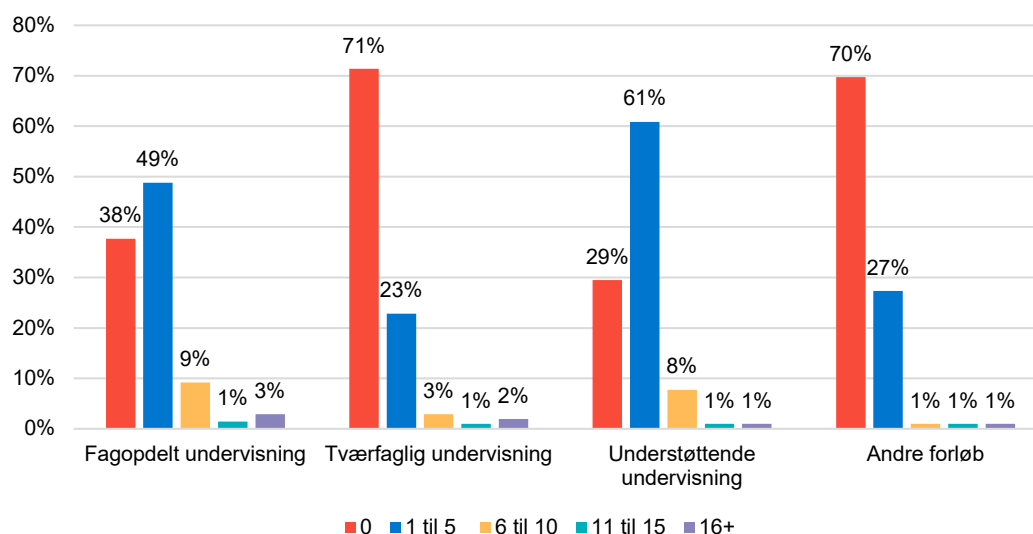
Gennem spørgeskemaundersøgelser og interview hos de pædagogiske medarbejdere og interview med eleverne på skolerne er det undersøgt, hvordan Kompasset er blevet anvendt på skolerne, både i forbindelse med Udfordringer og Battles og i forbindelse med den almindelige undervisning. Her er det undersøgt, hvordan det anvendes som hele forløb, og hvordan man har anvendt specifikke værktøjer fra Kompasset fx brainstorm, Open Space, logbøger eller Sum-Up i den almindelige undervisning.

VIVE gennemførte i foråret 2017 en interviewundersøgelse blandt det pædagogiske personale på skolerne. Her blev det undersøgt, hvordan og i hvilket omfang teknikkerne fra Kompasset blev anvendt på skolerne. Undersøgelsen viste, at Kompasset primært blev anvendt i forbindelse med de kommunale Boost-Udfordringer. I disse uger blev det anset for at være et krav fra kommunen, at lærere og pædagoger skulle følge Kompassets metode og design. Interviewundersøgelsen viste endvidere, at ganske få lærere havde anvendt Kompasset til forløb i forbindelse med den almindelige undervisning. Metoderne og arbejdsformen var således endnu ikke blevet en del af den almindelige undervisning på daværende tidspunkt i projektperioden. Flere oplevede, at de havde svært ved at tilpasse metoderne til deres egen undervisningsform, eller at de, ifølge dem selv, ikke havde øvet sig nok. Der er således en forventning til, at man i perioden fra midtvejsmålingen til slutmålingen øger anvendelsen af metoderne, da man har haft mere tid til at øve sig.

Øget men stadig sjælden brug af Kompasset

Spørgeskemaundersøgelsen, som er gennemført som led i slutmålingen, bekræfter, at der er sket en positiv udvikling siden foråret 2017.

Figur 2.1 Hvor mange gange har du siden første kursusgang gennemført forløb med dele eller hele Kompasset i din egen undervisning?

Note: N = 205.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2018. VIVE.

Langt hovedparten af de adspurgte lærere og pædagoger angiver, at de har brugt dele af eller hele Kompasset i deres undervisning én eller flere gange. Kun 10 % angiver, at de slet ikke har brugt Kompasset. Ved midtvejsmålingen var resultatet, at 20 % ikke havde brugt Kompasset i den almindelige undervisning.

Kompasset bruges først og fremmest i understøttende undervisning og fagdelt undervisning. Her har henholdsvis 71 % og 62 % af de pædagogiske medarbejdere brugt Kompasset én eller flere gange. I gennemsnit har de adspurgte pædagogiske medarbejdere arbejdet med Kompasset i den fagdelte undervisning 2,5 gange og 2,4 gange i den understøttende undervisning. Til sammenligning havde medarbejderne ved midtvejsmålingen i gennemsnit arbejdet med Kompasset i den fagdelte undervisning 1,3 gange og 0,6 gange i den understøttende undervisning.

Der således tale om en positiv fremgang, hvor det dog er værd at bemærke, at en gennemsnitlig anvendelse på 2,5 gange i alt over en periode på flere år ikke er voldsomt stor. Det ses også, at der er meget få medarbejdere, der har anvendt Kompasset mere end 10 gange i projektperioden. Den relativt sjældne brug afspejles også i interviewene med eleverne.

Interviewene med eleverne fra **indskolingen** viser, at det er begrænset, hvad eleverne kan huske i forhold til konkrete metoder og redskaber, som lærerne har anvendt i undervisningen eller i forbindelse med Udfordringen (kaldet Boost blandt eleverne). Der kan således være emner, som eleverne har været igennem, men som de ikke længere kan huske, eller hvor interviewerens anvender lidt anderledes

»

Meningen er, at det (Teknikkerne, red.) skal tages ind i undervisningen efterfølgende. Men lærerne har indkodet, at de der skal arbejde på den samme måde, som de har gjort de sidste 30 år, og det skal de også, de næste 10 år. Så er det (Teknikkerne, red.) bare et lille input for at få tiden til at gå

« Elev fra udskolingen

ord, end elevernes lærere har anvendt. Interviewundersøgelsen blandt medarbejderne viste, at deres oplevelse var, at det var meget vanskeligt at tilpasse og oversætte Kompassets teknikker og metoder til eleverne i indskolingen. Blandt medarbejderne i indskolingen var erfaringen, at de yngste elever ikke formår at arbejde selvstændigt, koncentrere sig og reflektere længe nok til, at det var muligt at bruge Kompasset.

Enkelte af indskolingseleverne kan dog huske, at de har set Kompasset før. Det har typisk været fordi, at det har hængt som plakat i et klasselokale. Men det er ikke en figur, som eleverne kan huske har været anvendt i forbindelse med deres undervisning eller i Udfordringerne. De interviewede elever har ligeledes spredt erfaring med at arbejde i grupper, udarbejde produkter og præsentere produkter for andre. Enkelte elever genkender ordet "brainstorm", og en enkelt elev kan fortælle, hvordan man arbejder i en brainstorm, men ellers genkender eleverne ikke de øvrige typer af metoder, som også anvendes i Boost.

Eleverne på særligt **mellemtrinnet** men også i **udskolingen** har derimod et relativt godt kendskab til Kompasset, og de beskriver eksempelvis, at de har prøvet flere af elementerne i almindelige timer fx brainstorm, mindmaps og også, men i mindre grad, Sum-Up, Open Space og logbøger. De arbejder også med færdiggørelse af produkter og med at formgive og præsentere deres produkter for andre. Dette forekommer dog ifølge eleverne mere sjældent.

»

Man tænker meget specifikt på Boost (Udfordringen, red.), når man ser cirklen (Kompasset, red.), og hvordan vi gør det i Boost. Jeg tror måske, at vi bruger cirklen mere, men vi bare ikke får tænkt over, at vi bruger den. At vi bruger elementer af den.

« Elev fra udskolingen

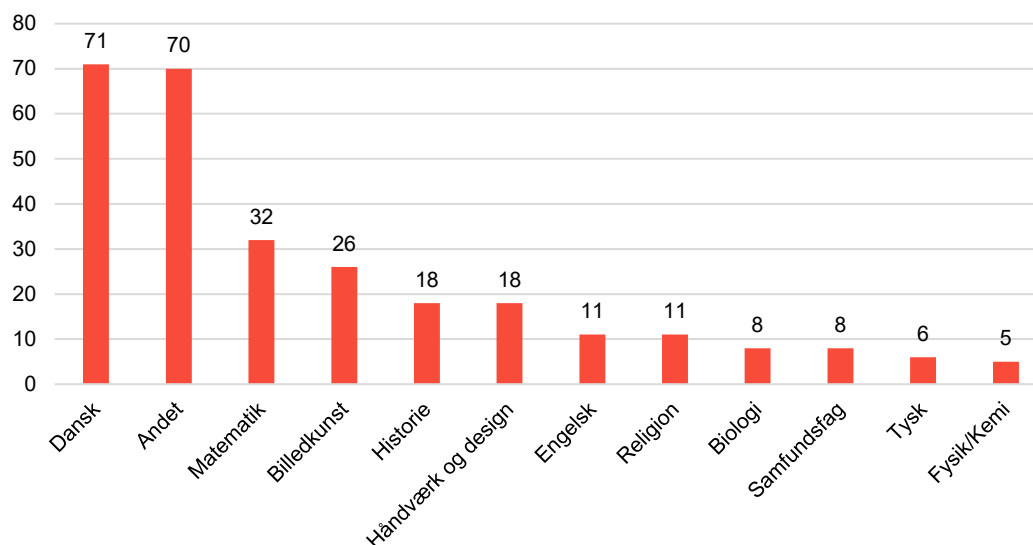
Flere elever fortæller om konkrete timer og mindre projekter, de har haft som led i den almindelige undervisning, hvor der er anvendt Boost-metoder. Eleverne kan således berette om flere konkrete eksempler, hvor de har anvendt metoderne. På den anden side fortæller de også selv, at det er relativt sjældent, at metoderne bliver anvendt i undervisningen.

Det er lidt forskelligt, hvad eleverne mener om at arbejde med Kompasset i den almindelige undervisning. Flere elever oplever, at teknikkerne bliver anvendt på en uhensigtsmæssig måde. De oplever eksempelvis at opgaverne, når de arbejder i grupper, bliver fordelt på en måde, så eleverne arbejder hver for sig i stedet for at berige hinanden – at de arbejder som et samlebånd. Elever fra en bestemt klasse har en anden oplevelse. De er vant til at arbejde i grupper og til at samarbejde om et produkt, da to ud af ti skoleuger på deres skole er projektuger, hvor de netop bruger teknikkerne fra Kompasset.

Flest undervisere har brugt Kompasset i dansk

Slutmålingen viser også, at det primært er i faget dansk og i "andet", at de pædagogiske medarbejdere, har anvendt teknikker fra Kompasset. Her svarer cirka en fjerdedel af de adspurgte medarbejdere, at de har anvendt teknikker fra Kompasset. At dansk scorer højt er forventeligt, da det er det fag, der har flest undervisningstimer, og det derfor må forventes, at der blandt respondenterne er flest, der underviser i dansk.

Figur 2.2 I hvilke fag har du brugt en teknik fra Kompasset?

Note: Absolut fordeling over fagfordeling i brugen af Kompasset. N = 285.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2018. VIVE.

De pædagogiske medarbejdere, der svarer "andet", er blevet bedt om at uddybe, hvad "andet" dækker over. Her svarer hovedparten, at man har anvendt en teknik fra Kompasset i understøttende undervisning og i natur og teknik/teknologi eller science. Ganske få svarer, at de har anvendt teknikkerne i kreative fag som drama og musik eller madkundskab.

Billedkunst er derimod et fag med relativt få undervisningstimer, og det er derfor overraskende, at knap 10 % af de adspurgte pædagogiske medarbejdere angiver at have anvendt teknikker fra Kompasset i dette fag. Det kan dog hænge sammen med, at billedkunst er et fag, eleverne på alle klassetrin undervises i, og at det er et kreativt fag, hvor teknikkerne fra Kompasset måske relativt lettere kan overføres til de kreative processer, som faget indeholder. I fagene idræt, geografi, fransk og hjemkundskab har færre end 5 respondenter angivet brug af Kompasset, hvorfor de er udeladt af figuren ovenfor.

Kompassets anvendes primært i Udfordringer og Battles

Det fremtår tydeligt i interviewene med eleverne, at det primært er i forbindelse med Udfordringen (af eleverne kaldet Boost-uger), at eleverne har anvendt teknikkerne og Kompasset fuldt ud. En stor andel af de pædagogiske medarbejdere svarer da også, at de har haft elever med i Udfordringen. Det gælder 86 % af de pædagogiske medarbejdere. Ved midtvejsmålingen i 2016 havde 59 % af de pædagogiske medarbejdere haft elever med i en Udfordring.

Tabel 2.1 Antal pædagogiske medarbejdere, der har haft elever med i Udfordringer og Battles

Elever deltaget i Udfordringer						
	Antal gange	Ingen	1 gang	2 gange	3 gange	4 gange
Elever deltaget i Battles	Ingen	26	11	36	21	11
	1 gang	2	11	16	26	9
	2 gange	1	0	6	13	6
	3 gange	0	0	1	5	6
	4 gange	0	0	0	0	1

Note: Spørgsmål: Hvor mange gange har du haft elever, der har været med i et Battle? Og Hvor mange gange har du med elever deltaget i en eller flere 'Udfordringer'? Selvom der kun er én årlig Udfordring, kan medarbejdere, der er med i flere årgangsteams, have haft flere elever med hvert år. N = 208.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2018. VIVE.

De interviewede indskolings elever kan næsten alle berette om, at de har været med i en eller flere Udfordringer (af eleverne kaldet Boost-uger). Eleverne kan til dels beskrive, hvordan de har arbejdet med Boost. De yngste indskolings elever har arbejdet mest med mad, idræt og tegning, mens de lidt større i højere grad også har lavet konkrete produkter inden for Udfordringens tema.

Til Udfordringerne arbejder eleverne på mellemtrinnet struktureret med Kompasset. De udvælger og diskuterer emnerne, brainstormer og Sum-Up'er, når dagen er slut. Udskolings eleverne giver udtryk for, at for dem handler Udfordringen i højere grad om at kunne *præsentere* en idé, end det handler om at være *innovativ* eller finde på en god idé.

»

Boost er, når man laver den allerbedste legeplads.

« Elev fra indskolingen

... om Udfordringen, hvor temaet var at forbedre Helsingør for børn og unge

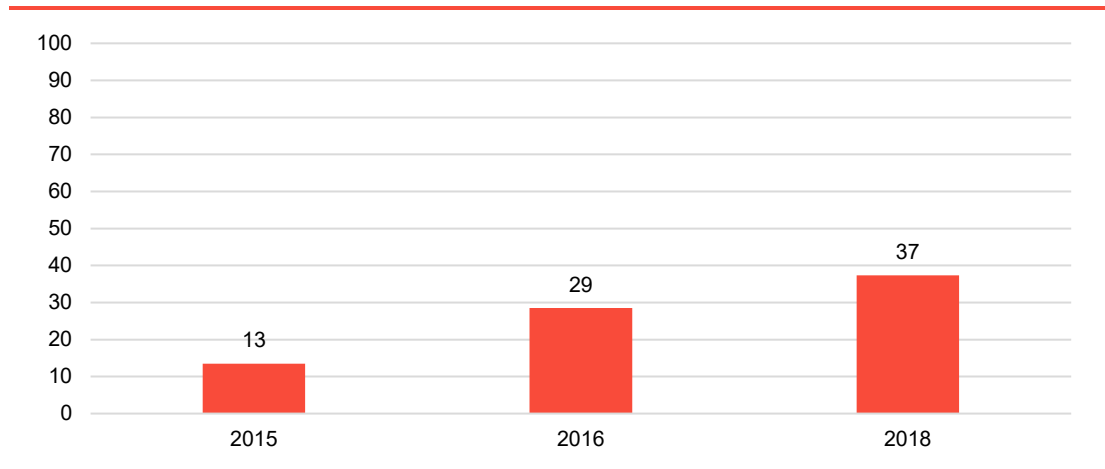
2.2 Holdningen til at arbejde med innovation med Kompasset

Klarhed over krav og forventninger og medarbejdernes anerkendelse af de mål, der sættes op for en praksisforandring, har stor betydning for medarbejdernes holdninger og motivation til at arbejde med forandringer af praksis. Og medarbejdernes holdninger og motivation har afgørende betydning for, om en ønsket praksisforandring bliver en succes, og om forandringen forankres i organisationen. Derfor har VIVE både ved baselinemålingen, midtvejsmålingen og slutmålingen undersøgt de pædagogiske medarbejderes holdning til at arbejde med innovation med Kompasset.

Godt hver tredje pædagogiske medarbejder kender krav og forventninger til brugen af Kompasset

Spørgeskemaundersøgelserne viser, at der, over tid, er sket en positiv udvikling i andelen af medarbejdere, der angiver, at de ved, hvilke forventninger der er til deres brug af Kompasset i undervisningen.

Figur 2.3 I hvilken grad kender du til krav og forventninger om brug af Kompasset i undervisningen?

Note: Andel af respondenter, der svarer i høj grad eller i meget høj grad. N = 193.

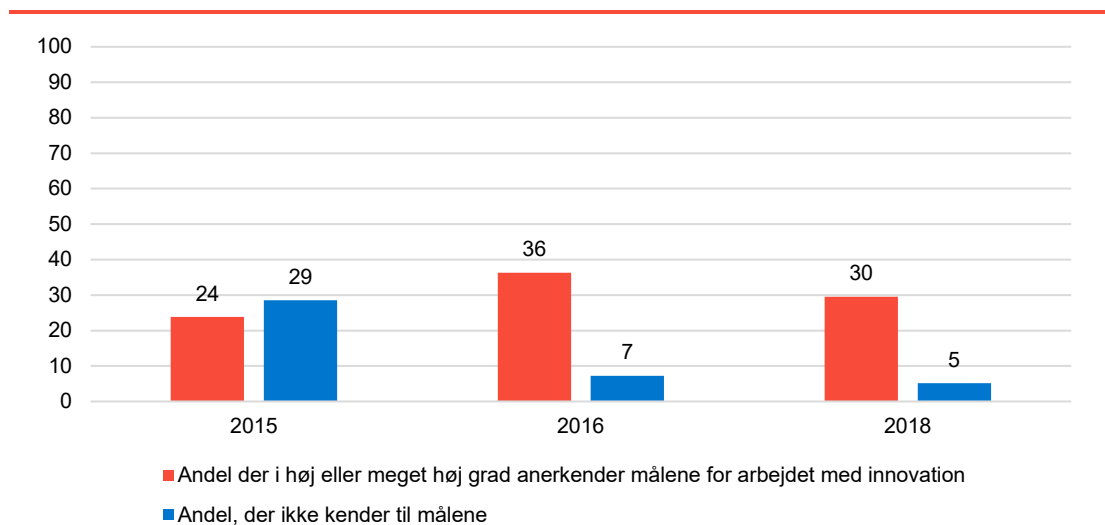
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Siden baselinemålingen er der sket en stigning på cirka 24 procentpoint i andelen af medarbejdere, der svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad ved, hvilke krav og forventninger der er til deres brug af Kompasset. Både stigningen fra baselinemålingen til midtvejsmålingen og fra midtvejsmålingen til slutmålingen er signifikant. Der er således en positiv udvikling, men det er stadig kun lidt over en tredjedel af medarbejderne, der kender krav og forventninger til deres arbejde ved projektets afslutning.

Færre pædagogiske medarbejdere anerkender målene for arbejdet med innovation i undervisningen med Kompasset

Over tid er det et blandet billede, vi ser, i forhold til de pædagogiske medarbejderes anerkendelse af de mål, som er sat for arbejdet med innovation i undervisningen med Kompasset.

Figur 2.4 I hvilken grad anerkender du de mål, som er sat for arbejdet med innovation i undervisningen med Kompasset?

Note: N = 193.

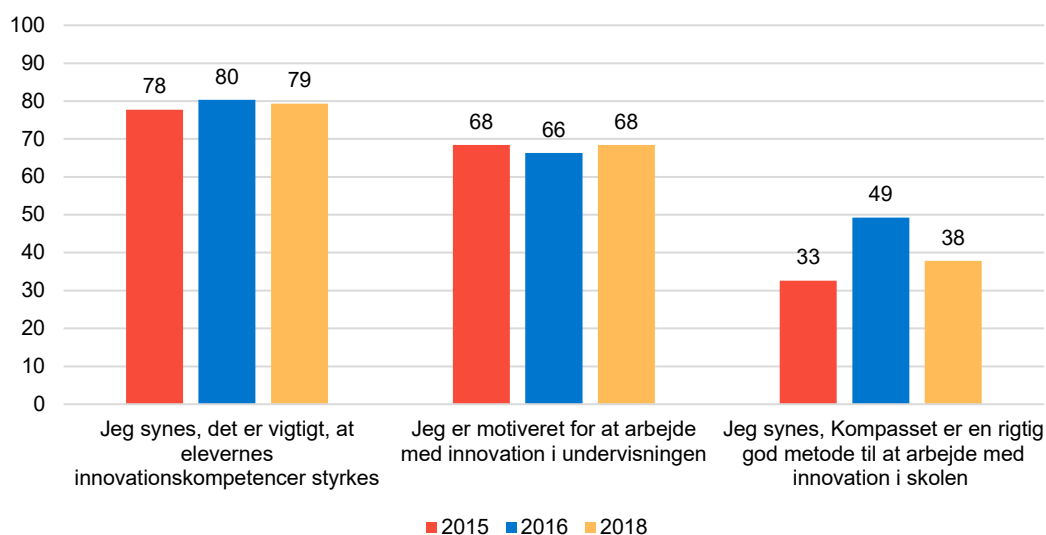
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Kendskabet til målene øges i perioden fra 2015-2018, men hvor der fra baselinemålingen til midtvejsmålingen er en stigning på 12 procentpoint i andelen af medarbejdere, der angiver, at de i meget høj eller høj grad anerkender de mål, der er sat op for arbejdet med Kompasset, sker der et fald mellem midtvejsmålingen og slutmålingen på 6 procentpoint. Der er således under en tredjedel af medarbejderne, der ved slutmålingen anerkender de mål, der er sat for arbejdet med innovation i undervisningen med Kompasset. Udviklingen i medarbejdernes anerkendelse af målene er signifikant både fra baselinemålingen til midtvejsmålingen og fra midtvejsmålingen til slutmålingen.

Fald i andel, der synes, at Kompasset er rigtig godt til innovationsarbejde i skolen

I spørgeskemaundersøgelsen ved slutmålingen er de pædagogiske medarbejdere blevet bedt om at vurdere deres holdning til at arbejde med innovation.

Figur 2.5 Holdninger til innovation og Kompasset

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.

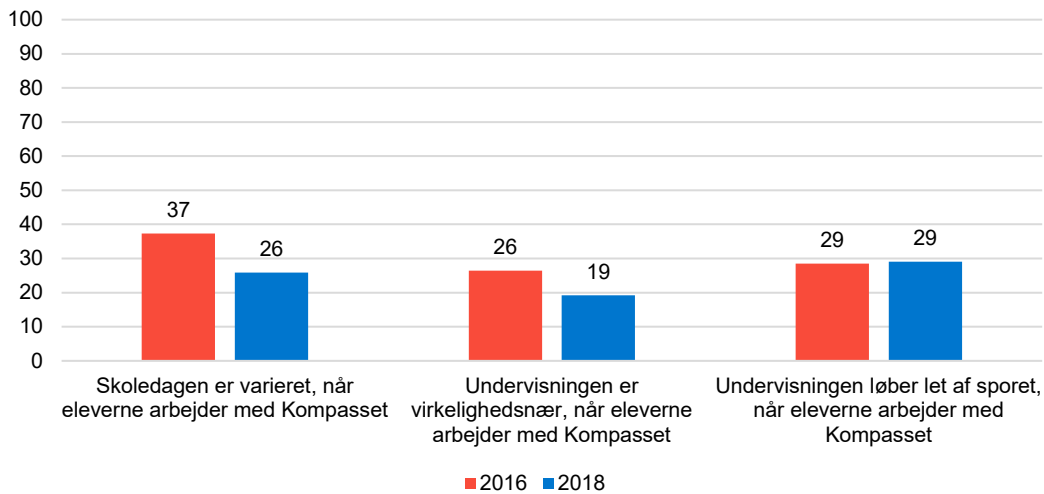
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Over tid er medarbejdernes vurdering af vigtigheden af, at elevernes innovationskompetencer styrkes, stort set uændret. Længst størstedelen af de pædagogiske medarbejdere vurderer, at det er vigtigt at styrke elevernes innovationskompetencer. Undersøgelsen viser også, at medarbejdernes motivation for at arbejde med innovation i undervisningen ved alle tre målinger ligger over middelværdien, men dog knapt så højt som spørgsmålet om vigtigheden.

Medarbejderne er også blevet spurgt, om de synes, at Kompasset er en god metode til at arbejde med innovation. Her ses en stigning fra baselinemålingen til midtvejsmålingen fra 33 % til 49 %, og efterfølgende et fald til 38 %. Det vil sige, at det kun er godt hver tredje pædagogiske medarbejder, der er overvejende enig eller meget enig i, at Kompasset er en god metode.

Det er desuden en relativ lav andel af de pædagogiske medarbejdere, der vurderer, at arbejdet med Kompasset gør skoledagen varieret (26 %) og virkelighedsnær (19 %), og denne andel er også faldet siden 2016. 29 % vurderer også, at undervisningen let løber af sporet, når der arbejdes med Kompasset.

Figur 2.6 Hvordan virker Kompasset på eleverne?

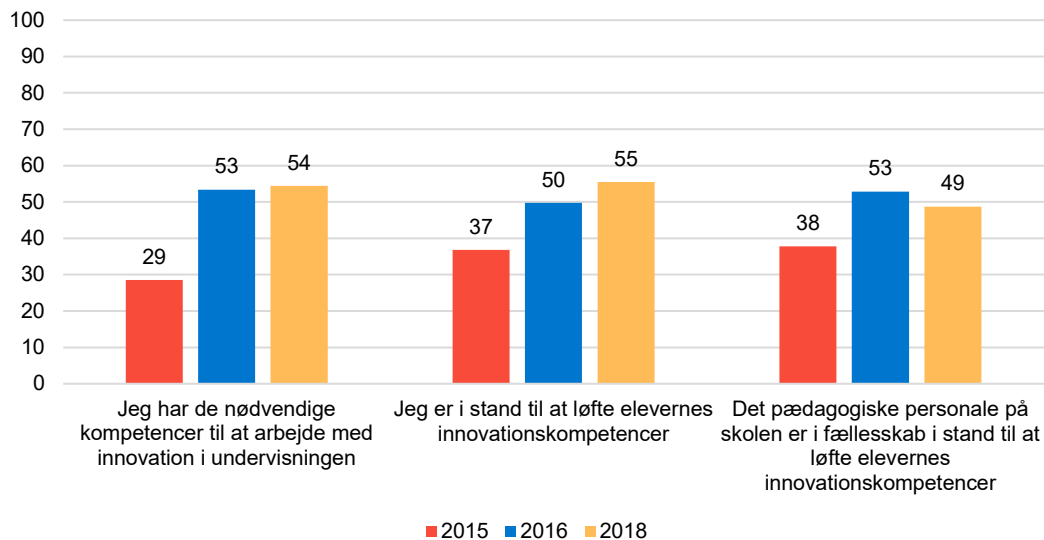

Note: Andel af respondenter, der svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad er enige i ovenstående spørgsmål, N = 193.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Styrkede kompetencer til at arbejde med innovation

Omvendt er der sket en signifikant stigning i medarbejdernes vurdering af, om de har de nødvendige kompetencer til at arbejde med innovation i undervisningen samt i deres vurdering af, om de er i stand til at løfte elevernes innovationskompetencer. Her er der sket en mindre positiv udvikling fra baselinemålingen til slutmålingen, men udviklingen er dog ikke signifikant.

Figur 2.7 Holdninger til egne og kollegers innovationskompetencer

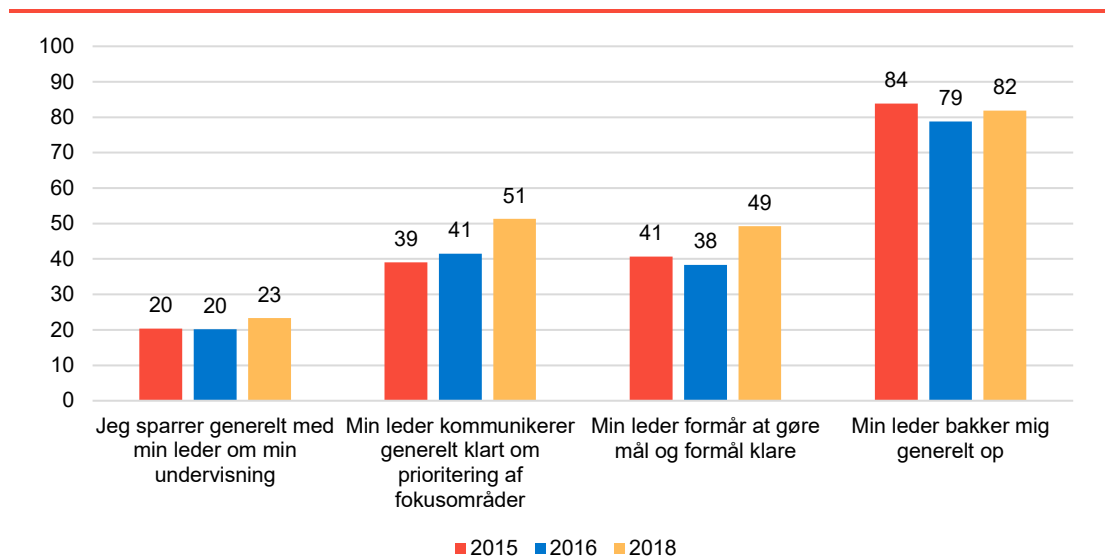
Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål, N = 193.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

2.3 Positiv udvikling i generel opbakning og understøttelse fra ledelsen

VIVEs interviewnotat fra 2017 viste, at der var stor spredning mellem skoleledelsernes opbakning til og understøttelse af det pædagogiske personales brug af Kompasset. Overordnet var resultatet, at der lå en forventning om, at man brugte Kompasset i forbindelse med Udfordringen, men at der ellers ikke var krav eller større forventninger til, at man som medarbejder brugte teknikkerne fra Kompasset i den daglige undervisning. Enkelte steder var der større understøttelse, eksempelvis i form af prioriteret tid til at forberede sig til Udfordringen og en skole, hvor man havde organiseret skoleåret i fire perioder af 8+2 uger, hvor de to uger var projektuger. På denne skole var der en større forventning til, at teknikkerne fra Kompasset også blev anvendt i den almindelige undervisning samt i de to projektuger.

Figur 2.8 illustrerer de pædagogiske medarbejderes oplevelse af opbakning og understøttelse fra deres ledelse *generelt* og ikke kun i forbindelse med Kompasset og Boost.

Figur 2.8 Ledelse

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Surveyen viser, at det kun er omkring hver femte medarbejder, der er overvejende enig eller meget enig i, at de generelt sparrer med deres leder om undervisningen. Der har været en lille stigning fra baselinemålingen og midtvejsmålingen til slutmålingen. Der har været en større stigning på ca. 10-12 procentpoint, i andelen af medarbejdere, der er overvejende enige eller meget enige i, at deres leder kommunikerer klart om prioriteringen af fokusområder. Tilsvarende har der været en stigning på ca. 8-11 procentpoint i andelen af medarbejdere, der er overvejende enige eller meget enige i, at deres leder formår at gøre mål og formål klare. I begge tilfælde er det ca. halvdelen af medarbejderne, der i slutmålingen har denne oplevelse. Medarbejderne oplever generelt, at deres leder bakker dem op. Cirka 80 % har denne oplevelse, og der har kun været mindre udsving fra baselinemålingen i 2015 til slutmålingen i 2018.

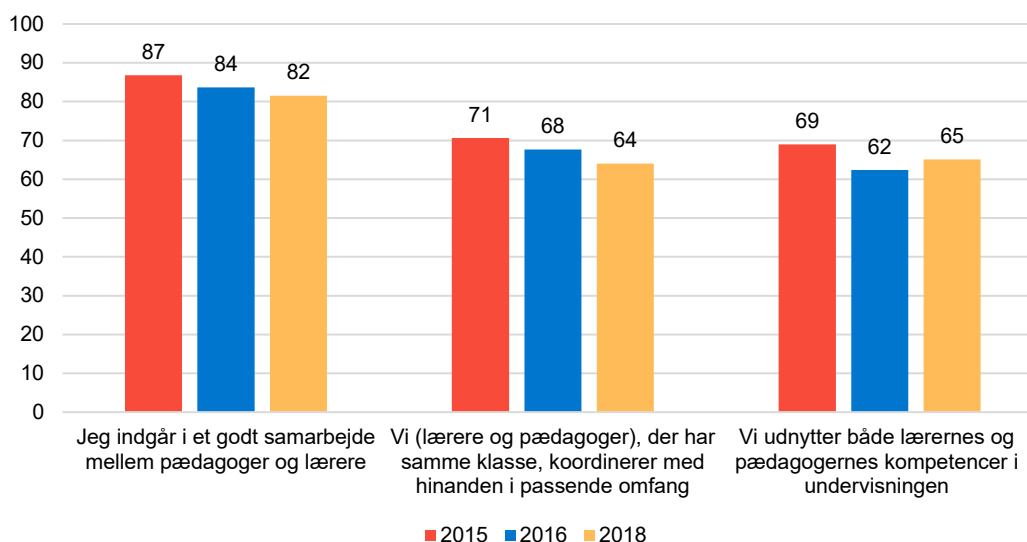
Overordnet tyder det ikke på, at der har været en stor forandring blandt medarbejderne fra før projektopstart i 2015 til efter i 2016 på nogen af de fire parametre. Der kan spores en positiv

udvikling fra midtvejsmålingen til slutmålingen, men det er ikke til at sige, om denne er relateret til den fortsatte projektoimplementering.

2.4 Godt samarbejde mellem lærere og pædagoger, men tendens til negativ udvikling

Figur 2.9 ser på udviklingen i samarbejdet mellem lærere og pædagoger. Figuren viser, at medarbejderne generelt oplever, at de indgår i et godt samarbejde mellem lærere og pædagoger.

Figur 2.9 Samarbejde mellem lærere og pædagoger

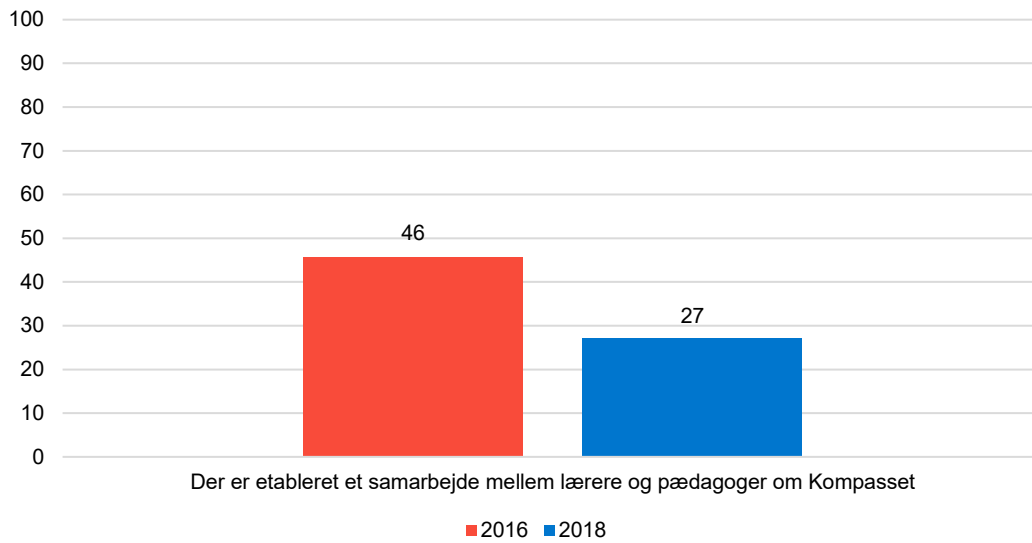
Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål. N = 141.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Der er dog en svag negativ tendens for alle tre spørgsmål. Fra 2015 til 2018 har andelen, der er overvejende enige eller meget enige i, at de indgår i et godt samarbejde faldet fra 87 % til 82 %. Andelen, der er overvejende enige eller meget enige i, at de koordinerer med hinanden i et passende omfang, er faldet fra 71 % til 64 %. Andelen af medarbejdere, der var overvejende enige eller meget enige i, at de udnytter både lærernes og pædagogernes kompetencer i undervisningen faldt fra 69 % i 2015 til 62 % i 2016 og efterfølgende steg andelen lidt igen til 65 %.

Når de pædagogiske medarbejdere spørges direkte ind til samarbejdet om Kompasset, er tendensen den samme, om end stærkere. Også her oplever de en negativ udvikling.

Figur 2.10 Samarbejde om Kompasset

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål. N = 141.
Det skal bemærkes, at medarbejderne forholder sig til det team, de har været på kursus med i 2016, og det team, de samarbejder mest med i 2018.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Hvor 46 % af de pædagogiske medarbejdere oplevede, at der i 2016 var etableret et samarbejde mellem lærere og pædagoger om Kompasset, er andelen faldet til 27 % i 2018.

Det skal dog bemærkes, at spørgsmålsformuleringen er forskellig mellem 2016 og 2018. Medarbejderne har i 2016 forholdt sig specifikt til det team, de har været på kursus med, hvor de i 2018 har forholdt sig til det team, de primært samarbejder med. Det skyldes dels en forventning om, at medarbejderne aktuelt ikke nødvendigvis er i samme team nu, som på kursustidspunktet og dels en forventning om, at arbejdet med innovation og Kompasset på nuværende tidspunkt er bredere forankret end i kursusteamet. Det ser dog ikke ud til, at den sidste forventning holder stik.

3 Udvikling i arbejdsglæde og i elevernes trivsel og faglige resultater

Projektets formål er som nævnt at skabe større arbejdsglæde blandt de pædagogiske medarbejdere og større trivsel og faglighed hos eleverne. Evalueringen har derfor undersøgt udviklingen i projektperioden for disse tre temaer.

Det skal bemærkes, at både arbejdsglæde og elevernes trivsel og faglige resultater påvirkes af mange andre ting end arbejdet med innovation og de pædagogiske medarbejders kompetenceudvikling.

Hvad viser undersøgelsen om arbejdsglæde og elevernes trivsel og faglige resultater?

- De pædagogiske medarbejdere vurderer generelt ikke i 2018, at arbejdet med Kompasset har særlig betydning for hverken elevernes trivsel, engagement, motivation eller selvstændighed. Det er kun omkring 20 %, der vurderer Kompasset positivt i den sammenhæng.
- De nationale trivselsmålinger viser heller ikke nogen særlig udvikling i projektperioden. Dog er der en overvejende positiv tendens for de store elever (4.-9. klasse).
- De fleste af de interviewede elever oplever til gengæld, at Boost-ugerne er motiverende og lærerige, men også at det kan være hårdt.
- De pædagogiske medarbejdere vurderer i 2018, at arbejdet med Kompasset virker bedst for fagligt stærke elever – uanset om man ser på trivsel eller faglighed. Og det virker dårligst for elever med særlige behov. 54 % vurderer således, at de fagligt stærke elever bliver udfordret, og 42 % at de får et fagligt løft. Det gælder kun for henholdsvis 26 % og 8 % for elever med særlige behov. Vurderingen af elevernes faglige udbytte er mindre positiv i 2018 end den var i 2016.
- Der er ingen entydig udvikling i standpunktskaraktererne i hverken 8. eller 9. klasse.
- Der er i 2018 generelt høj arbejdsmotivation blandt de pædagogiske medarbejdere, og der er ikke sket nogen væsentlig udvikling i projektperioden.

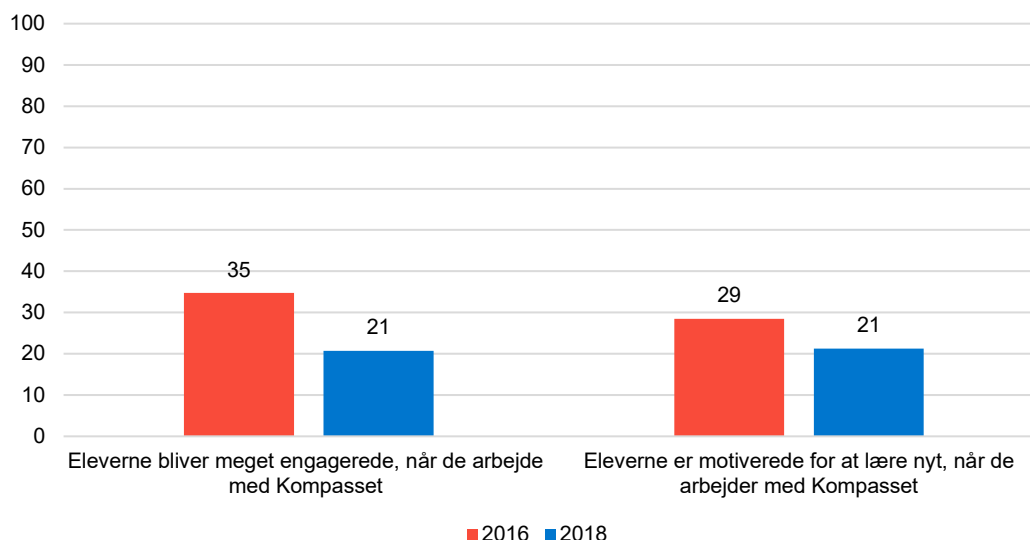
3.1 Udvikling i elevernes trivsel

I nedenstående afsnit fremgår elevtrivselsmålingerne fra skoleåret 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 og 2017/2018. Det skal bemærkes, at man ikke i nedenstående fuldstændigt følger de samme kohorter af elever. Det vil sige, at elever, der sidste år var i 3. klasse, nu er i 4. klasse og derfor har skiftet gruppe. Trivselsmålingerne kombineres dels med data fra spørgeskemaundersøgelsen blandt pædagogiske medarbejdere, der specifikt adresserer, hvordan arbejdet med Kompasset påvirker trivslen, dels med data fra elevinterview.

Boost-ugerne kan være motiverende, men hårde for eleverne

De pædagogiske medarbejdere er blevet bedt om at vurdere, hvordan arbejdet med Kompasset påvirker eleverne.

Figur 3.1 Hvordan virker Kompasset på eleverne?

Note: Andel af respondenter, der svarer, at de i høj grad eller i meget høj grad er enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2016 og 2018. VIVE.

21 % af de pædagogiske medarbejdere er i høj grad eller i meget høj grad enige i, at eleverne bliver meget engagerede, når de arbejder med Kompasset. Det samme gælder 21 % i forhold til vurderingen af, om eleverne er motiverede for at lære nyt, når de arbejder med Kompasset. Disse andele er faldet siden 2016.

Interviewene med eleverne peger i højere grad på, at elevernes engagement og motivation for at lære nyt styrkes. Det skal dog bemærkes, at de interviewede elever først og fremmest forbinder arbejdet med Kompasset med Boost-ugerne, og at eleverne ikke nødvendigvis er repræsentative. Der er således ofte i elevinterview en tendens til, at informanterne hører til blandt de relativt ressourcestærke elever, og det kan også være tilfældet her.

Særligt indskolings- og mellemtrinseleverne er generelt positive over for den måde at arbejde på, som de har gjort i Boost-ugen, og de fleste ønsker, at de gjorde det oftere. Det skyldes ifølge eleverne blandt andet, at man har mulighed for at tale sammen med klassekammeraterne om projektet, at man kan hjælpe hinanden, da man har forskellige kompetencer, og at man har mulighed for at være kreativ.

»

Når man har et problem, så er det udfordrende at finde løsninger. Og det er sjovt at finde løsninger.

« Elev på mellemtrinnet

Nogle af mellemtrinseleverne er dog mindre glade for ugerne og giver i den forbindelse udtryk for, at det er bedre med opgaver, der er tydeligt inddelt, så man ved, hvad man skal, og henviser i den forbindelse positivt til den almindelige undervisning.

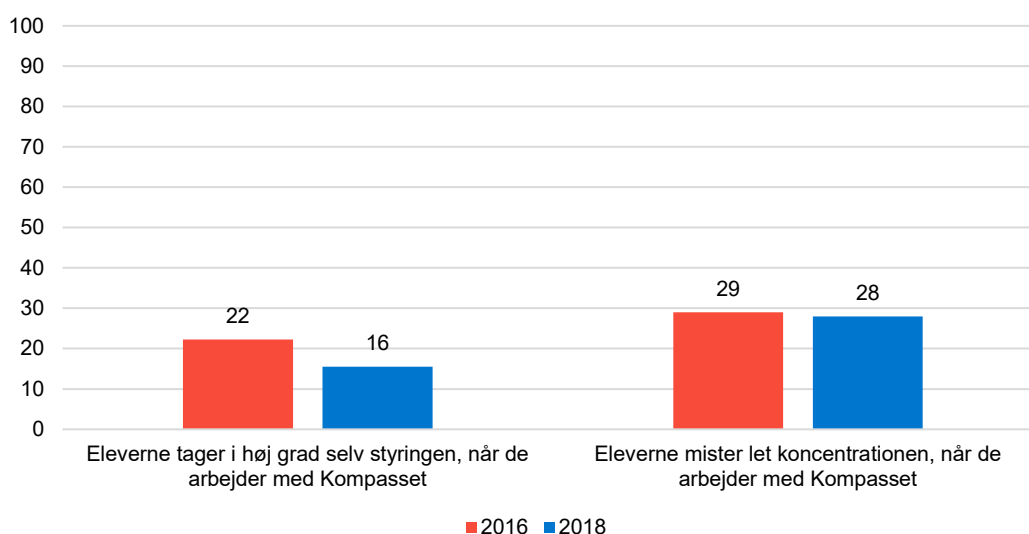
Boost-ugerne kan også være hårde for eleverne. Indskolings eleverne fortæller, at det for en Udfordring kan være svært for dem at nå igennem hele processen på en uge. Ifølge eleverne går projektet meget stærkt, og man får meget travlt, hvis man ikke er hurtig nok til at tegne eller bygge. I et af gruppeinterviewene fortæller eleverne, at de var kedede af ikke at vinde, og at en af eleverne var lige ved at græde. De fortæller dog også, at de glæder sig til næste gang, hvor de håber, at de vinder.

Udskolingseleverne fortæller, at man godt kan gå død i Boost-ugen, og så kan det være svært at få arbejdsglæden frem. De beskriver, at Boost-ugen kræver, at man skal lave noget, men ikke for meget, da man skal følge faserne. Oplevelsen er, at det tager for lang tid, før man kommer videre i processen, da man skal følge de konkrete trin i Kompasset og derfor kun kan tage et skridt ad gangen. Det betyder, at man har meget travlt til sidst i Boost-ugen.

Selvstændigt gruppearbejde kan være godt, men svært

De pædagogiske medarbejdere har også vurderet, i hvor høj grad eleverne tager styringen, og i hvor høj grad de kan koncentrere sig, når de arbejder med Kompasset.

Figur 3.2 Hvordan virker Kompasset på eleverne?

Note: Andel af respondenter, der svarer, at de i høj grad eller i meget høj grad er enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

16 % af de pædagogiske medarbejdere er i høj grad eller i meget høj grad enige i, at eleverne i høj grad tager styringen, når de arbejder med Kompasset. Det samme gælder 28 % i forhold til vurderingen af, om eleverne let mister koncentrationen, når de arbejder med Kompasset. Disse andele er faldet svagt siden 2016.

Hvor de pædagogiske medarbejdere generelt ikke oplever, at eleverne tager styringen, så peger flere af de interviewede elever på, at det er rart, at de voksne træder et skridt tilbage i Boost-ugerne, og giver eleverne mulighed for at komme med flere ideer. Dette tyder på, at de i hvert fald selv oplever, at de i højere grad tager styringen end i den normale undervisning. Det skal dog igen bemærkes, at de interviewede elever ikke nødvendigvis er repræsentative.

»

Det er sjovt at kunne være helt fri og kreativ, uden at lærerne kommer og så siger, at det er forkert.

« Elev på mellemtrinnet

»

Jeg har prøvet at tænke – åh nej, nu skal jeg være i gruppe med nogen, som larmer. Nogle vildt irriterende drenge – men så finder jeg ud af, at de faktisk er vildt søde, fordi de godt kan lide at arbejde med det [...]

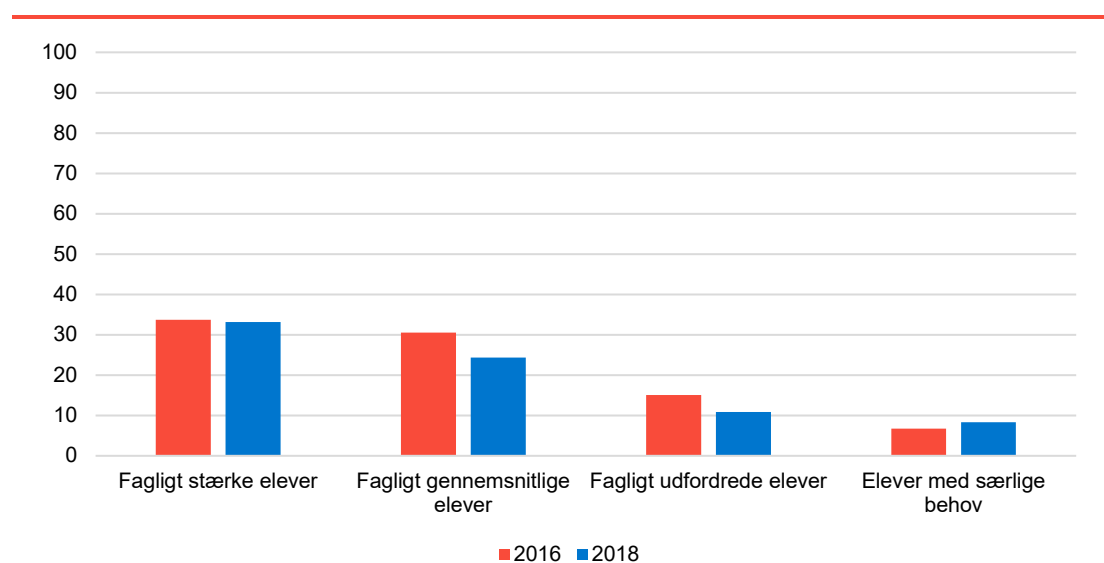
« Elev på mellemtrinnet

At arbejde i grupper opleves af eleverne også som både godt og skidt. Eleverne i udskolingen giver udtryk for, at meget kan gå galt i forhold til koncentration og produktivitet i et gruppearbejde, hvilket er i god overensstemmelse med, at knap 30 % af de pædagogiske medarbejdere vurderer, at det let sker. Eleverne peger dog også på, at når det går godt, har eleverne en oplevelse af, at deres horisont bliver udvidet, og at de lærer andre at kende, og hvordan andre arbejder.

Kompasset vurderes kun til at have begrænset positiv påvirkning af elevernes trivsel

Relativt få af de pædagogiske medarbejdere vurderer, at arbejdet med Kompasset øger elevernes trivsel, og andelen er svagt faldende. Det gælder, uanset hvilke elevgrupper de ser på.

Figur 3.3 Hvilke af følgende grupper opnår øget trivsel i arbejdet med Kompasset? Fordelt på fagligt niveau.

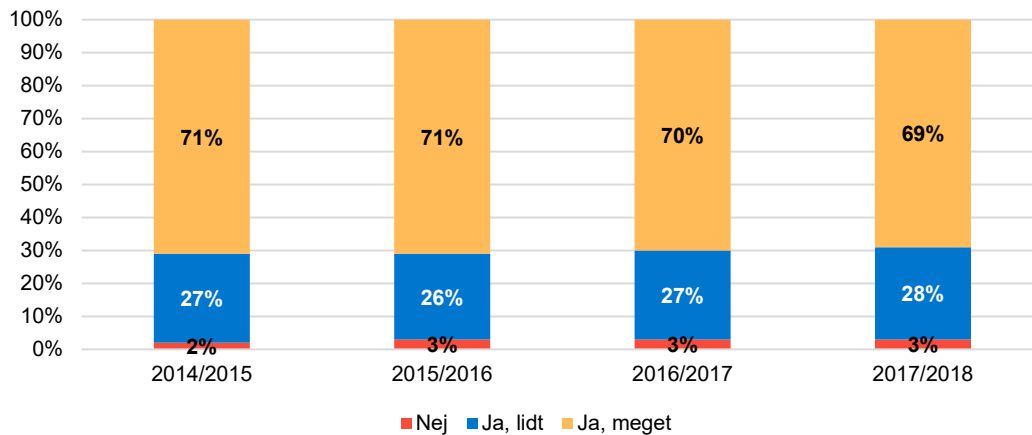
Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller helt enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Flest pædagogiske medarbejdere vurderer, at arbejdet med Kompasset øger trivslen for de fagligt stærke elever, og færrest vurderer, at det sker for elever med særlige behov.

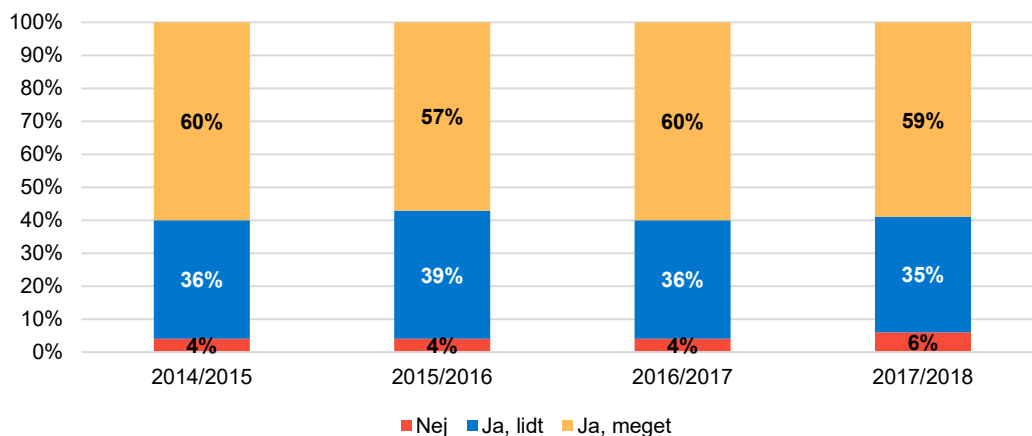
At arbejdet med Kompasset ikke nødvendigvis afspejler sig i trivslen, underbygges af de nationale trivselsmålinger, som overordnet set heller viser nogen væsentlig udvikling i elevernes trivsel i projektperioden. Trivselsmålingerne for 0.-3. klasse viser således, at der ikke er sket væsentlige ændringer, hverken fra før projektperioden eller i løbet af perioden. Resultaterne fra de nationale trivselsmålinger fremgår nedenfor.

Figur 3.4 Er du glad for din skole? 0.-3. klasse.

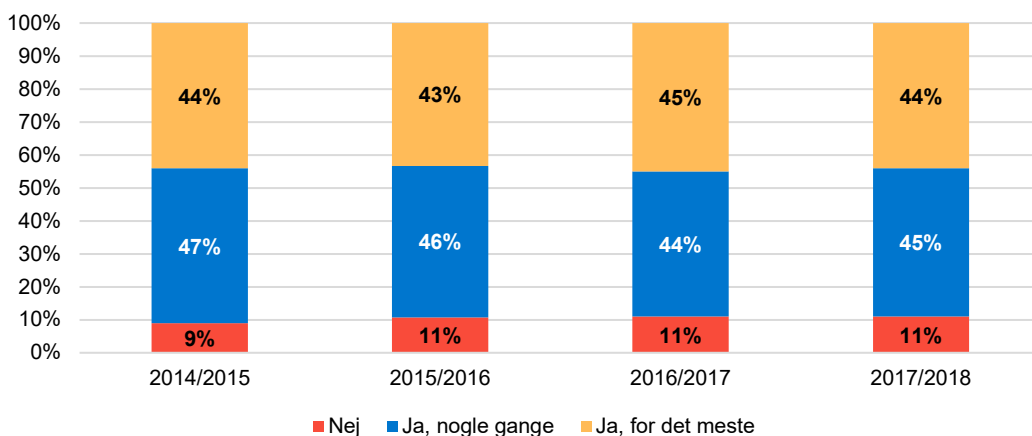
Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.5 Er I gode til at hjælpe hinanden i klassen? 0.-3. klasse.

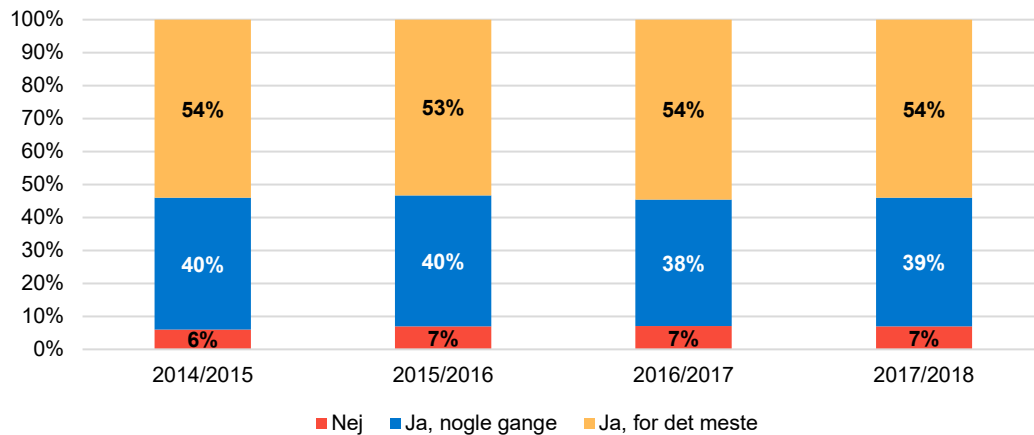
Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.6 Er du god til at løse dine problemer? 0.-3. klasse.

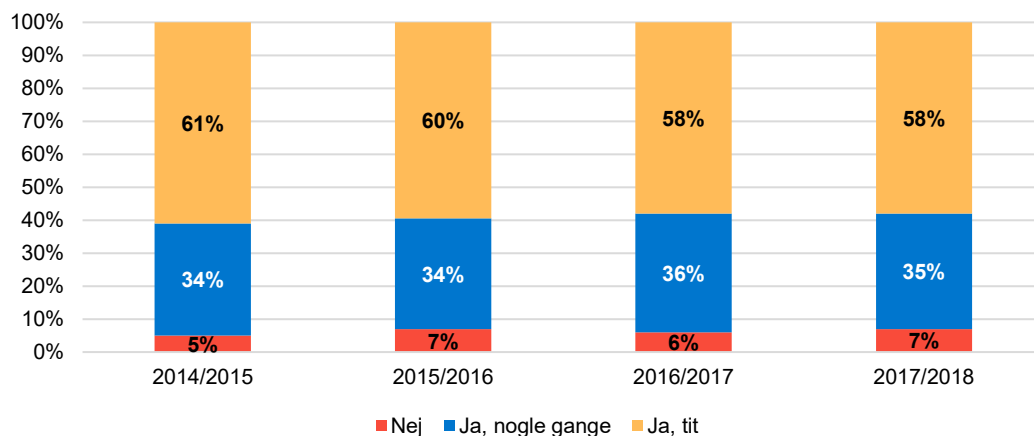
Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.7 Kan du koncentrere dig i timerne? 0.-3. klasse.

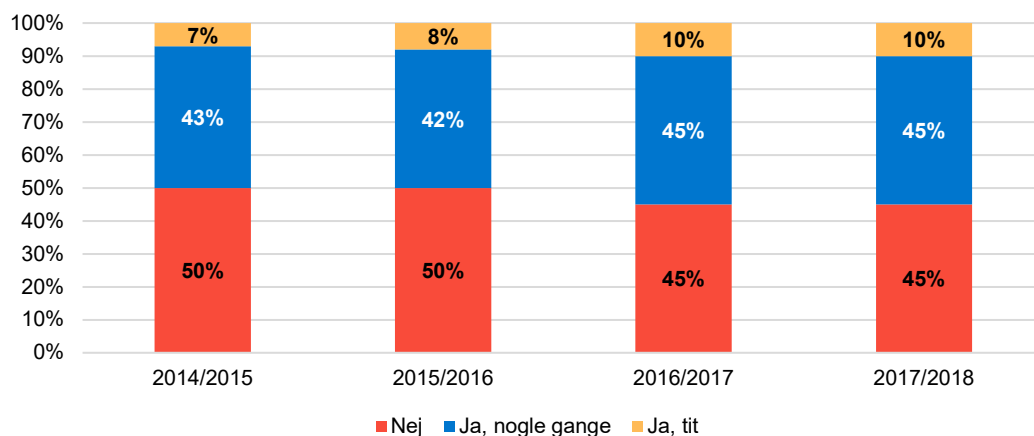
Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.8 Lærer du noget spændende i skolen? 0.-3. klasse.

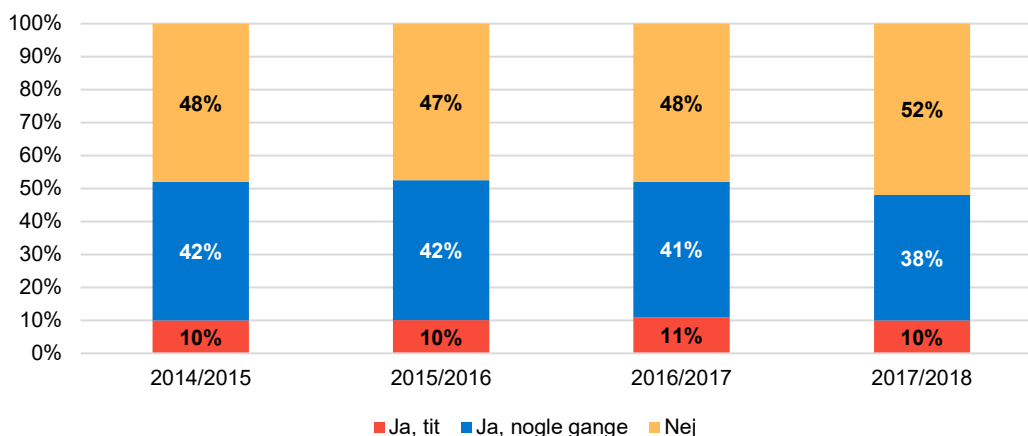
Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.9 Er du med til at bestemme, hvad I skal lave i timerne? 0.-3. klasse.

Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.10 Er det svært at høre, hvad læreren siger i timerne? 0.-3. klasse.

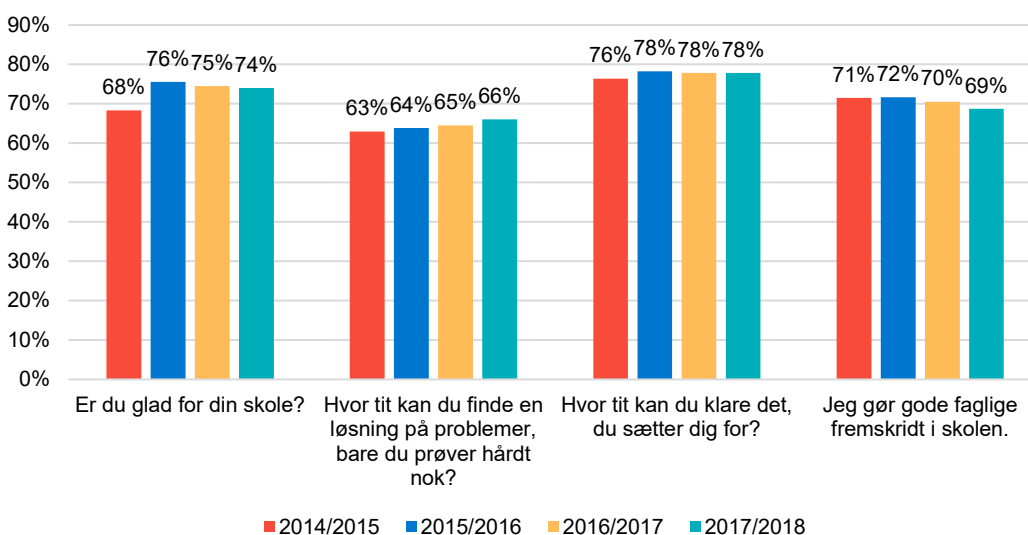

Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Resultaterne fra trivselsmålingerne fra 4.-9. klasse ses i figurerne nedenfor. Der er heller ikke for denne gruppe sket en nævneværdig udvikling i elevernes trivsel i projektperioden, men tendensen er dog overvejende positiv. Andelen af elever, der tit eller meget tit er glade for deres skole er således steget fra 68 % ved baseline til ca. 75 %, og tallene indikerer også, at lærerne er blevet bedre til at skabe ro i timerne.

Andelen af elever, der vurderer, at deres lærer tit eller meget tit hjælper med at lære på måder, der virker godt, er steget fra ca. 58 % til ca. 65 %. Men samtidig og lidt paradoksalt er der sket et fald fra 70 % til ca. 65 % af eleverne, der er enige eller meget enige i, at lærerne er gode til at støtte og hjælpe, når man har brug for det.

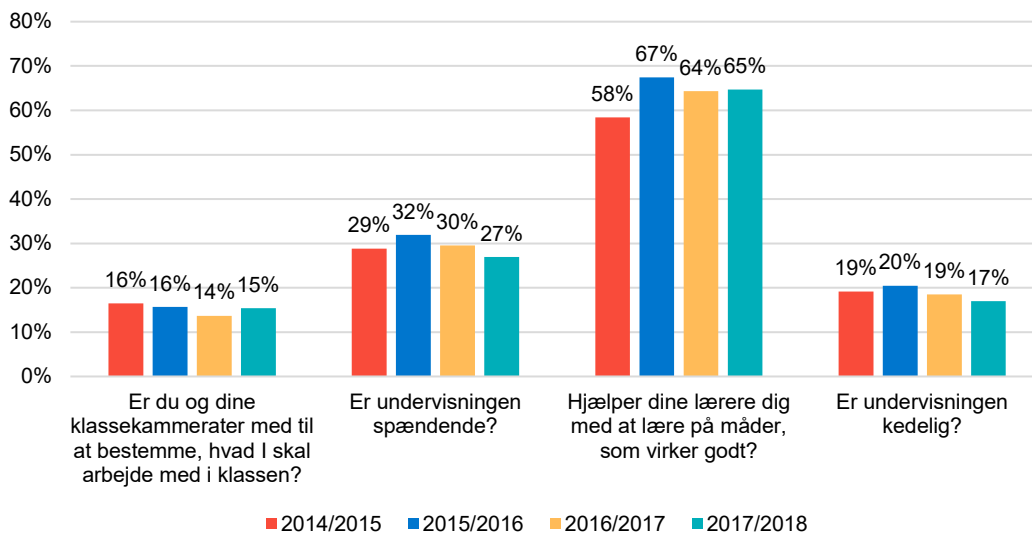
Figur 3.11 Elevtrivsel I, 4.-9. klasse.

Note: Andel af elever, der svarer 'Tit' eller 'Meget tit' til ovenstående spørgsmålsformuleringer.

Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

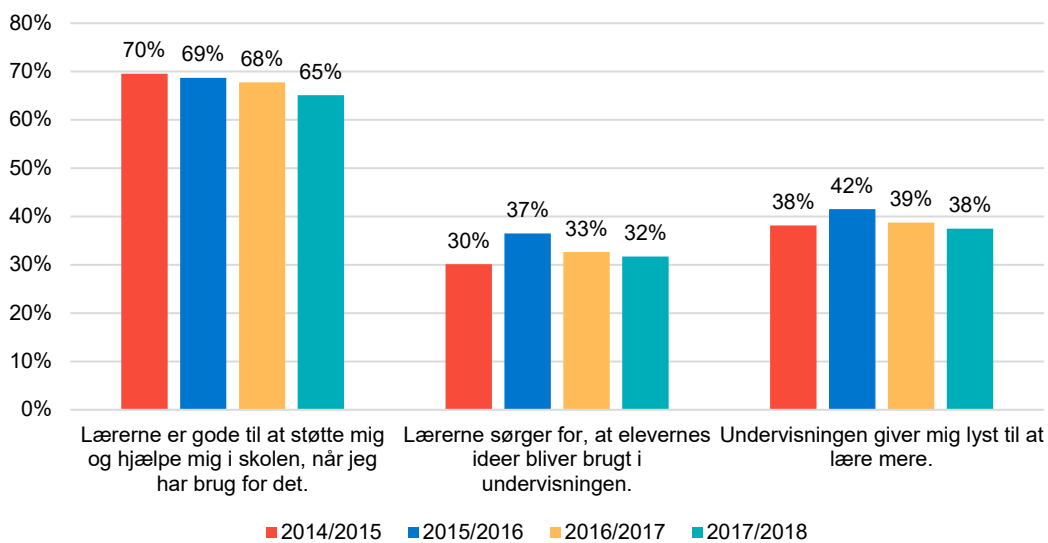
Figur 3.12 Elevtrivsel II, 4.-9. klasse.

Note: Andel af elever, der svarer 'Tit' eller 'Meget tit' til ovenstående tre første spørgsmålsformuleringer. Til sidste spørgsmålsformulering er det andelen af elever, der svarer 'Sjældent' eller 'Aldrig'.

Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

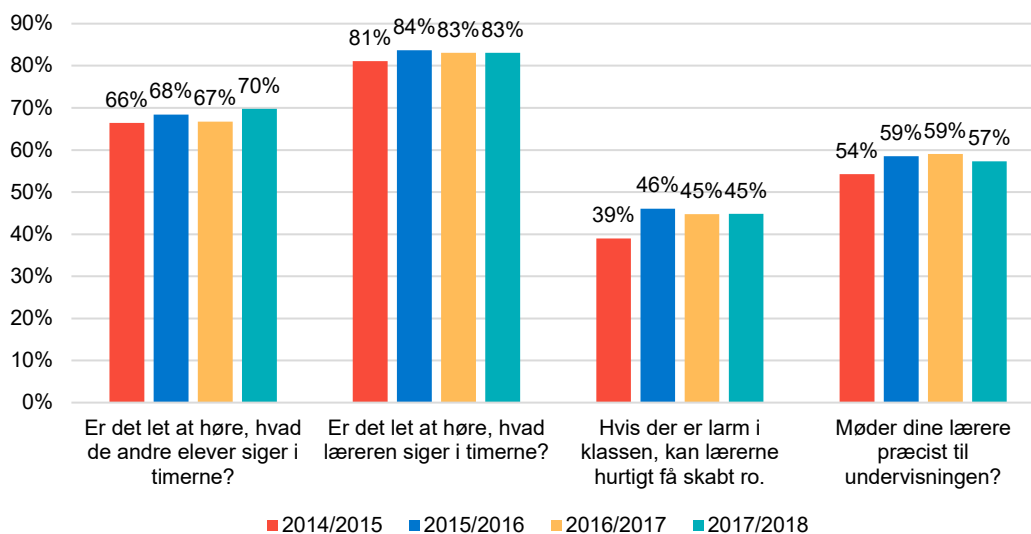
Figur 3.13 Elevtrivsel III, 4.-9. klasse.

Note: Andel af elever, der svarer 'Enig' eller 'Meget enig' til ovenstående spørgsmålsformuleringer.

Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

Figur 3.14 Elevtrivsel IV, 4.-9. klasse.

Note: Andel af elever, der svarer 'Tit' eller 'Meget tit' til ovenstående spørgsmålsformuleringer.

Kilde: Den nationale trivselsmåling blandt Helsingør Kommunes folkeskoleelever.

3.2 Elevernes faglige resultater

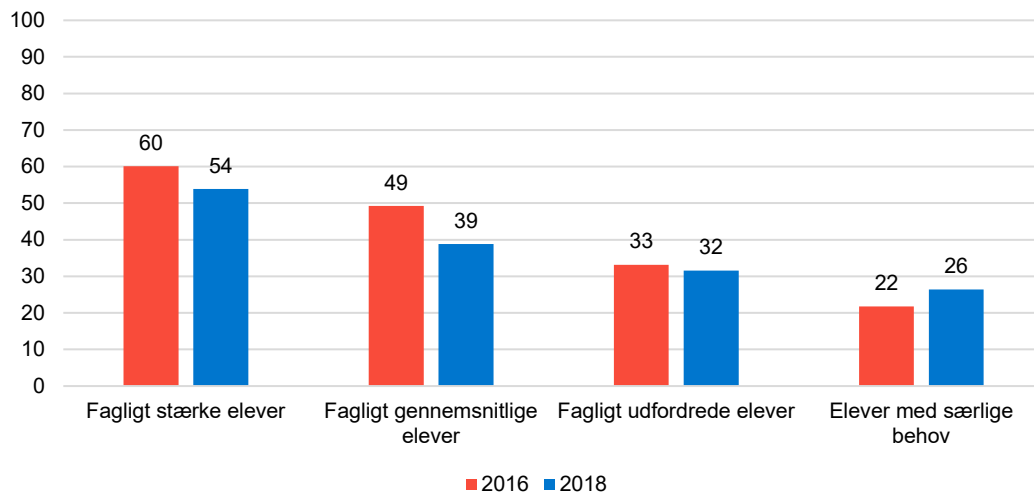
Nedenstående afsnit baseres på årets sidste standpunktskarakter for alle 8. og 9. klasses elever i Helsingør Kommune på fem udvalgte fag. Standpunktskaraktererne er valgt frem for prøvekarakterer, da de giver mulighed for også at se på 8. klasse.⁴ Karakterdata kombineres dels med data fra spørgeskemaundersøgelsen blandt pædagogiske medarbejdere, der specifikt adresserer, hvordan arbejdet med Kompasset påvirker fagligheden, dels med data fra elevinterview.

De fagligt stærke elever får mest ud af at arbejde med Kompasset

De pædagogiske medarbejdere er blevet bedt om at vurdere, hvordan arbejdet med Kompasset påvirker elevernes faglighed.

⁴ Man kan argumentere for, at prøvekarakterer er mere objektive, da der sker en ekstern bedømmelse, hvor der er risiko for stokastisk variation frem for systematiske fejl i lærerens vurdering af elevernes niveau. Her har vi dog fokus på udviklingen mellem årene, og derfor antager vi, at evt. skævheder vil være ens over tid.

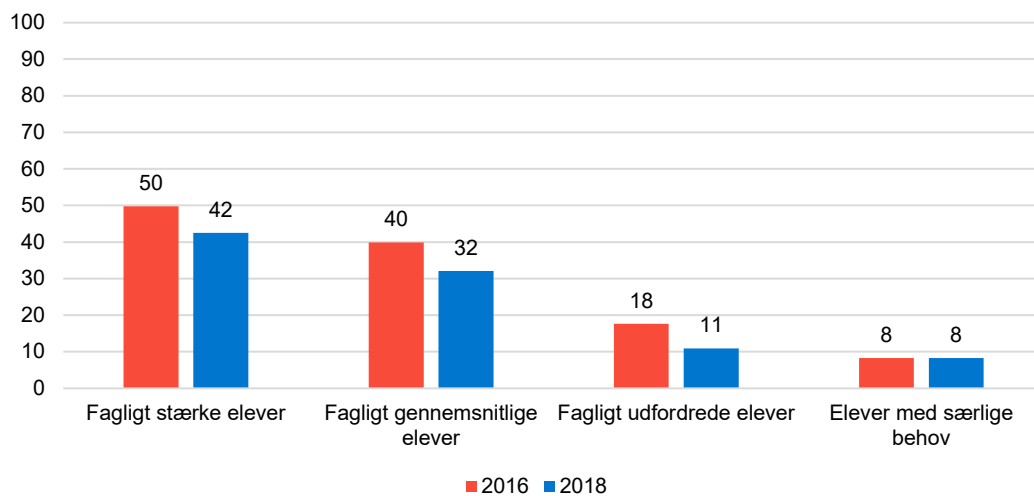
Figur 3.15 Hvilke af følgende grupper bliver udfordret i arbejdet med Kompasset? Fordelt på fagligt niveau.

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller helt enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Figur 3.16 Hvilke af følgende grupper opnår et fagligt løft i arbejdet med Kompasset? Fordelt på fagligt niveau.

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller helt enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Der er generelt sket en negativ udvikling i svarene mellem 2016 og 2018 for de fleste elevgrupper. Undersøgelsen peger på, at det først og fremmest er de fagligt stærke elever, der bliver udfordret i arbejdet med Kompasset, og det er også den gruppe, hvor flest pædagogiske medarbejdere vurderer, at de får et fagligt løft. Elever med særlige behov bliver mindst udfordret, og får også i mindst grad et fagligt løft.

I interviewene med eleverne fortæller udskolingseleverne, at det er godt med en vekselvirkning mellem almindelig undervisning og projektarbejde. De oplever, at de klart får mere ud af at arbejde med projekter, men at det er krævende, og at det er mere afslappende bare at kunne tage noter til den almindelige undervisning.

»

Man lærer at arbejde mere kreativt og føre det ud i livet. Det er mere seriøse ideer.

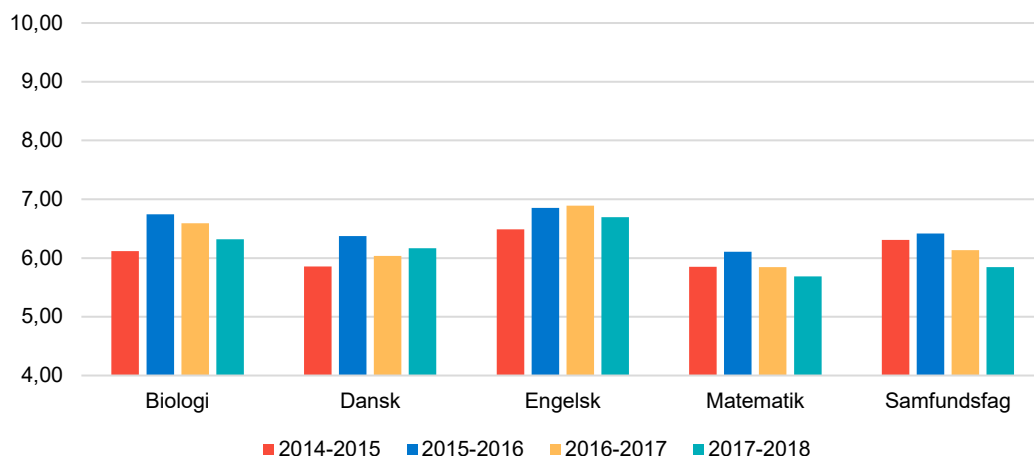
« Elev fra udskoling

Ifølge eleverne selv, føler de også, at de er blevet bedre til at samarbejde, at tænke "ud af boksen", at komme på ideer og tanker, som kan bruges i fremtiden. Elevernes udsagn understøtter således, at det *kan* give et fagligt løft at arbejde med Kompasset, men også at det er krævende, hvilket kan være en del af forklaringen på, at det formentligt er de fagligt stærke elever, der profiterer mest af indsatsen.

Ingen entydig udvikling i karaktergennemsnit

Der har i projektperioden ikke været en entydig udvikling i elevernes standpunktskarakterer hverken i 8. eller 9. klasse.

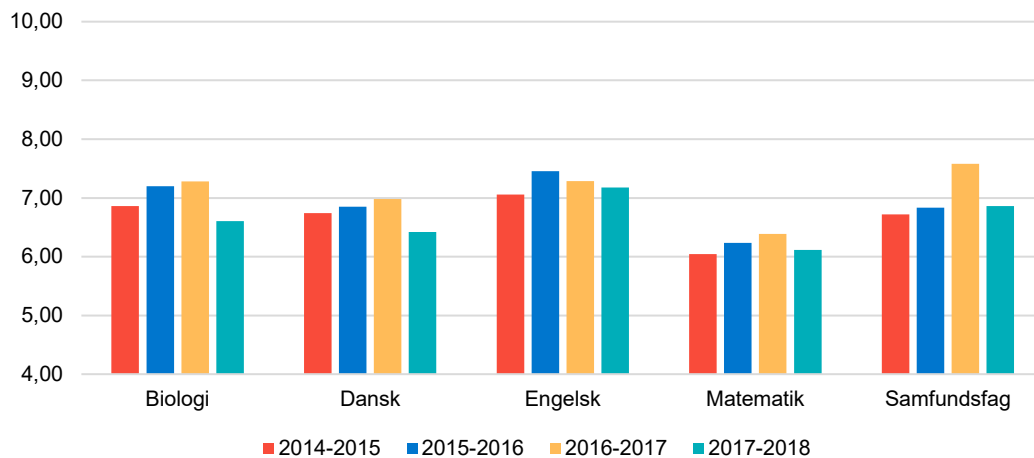
Figur 3.17 Udvikling i karaktergennemsnit for 8. klasse

Note: Standpunktskarakterer ved afslutning af 8.klasse. N = 499 (2014-15).

Kilde: Helsingør Kommunes egne tal.

Figur 3.18 Udvikling i karaktergennemsnit for 9. klasse

Note: Standpunktskarakterer ved afslutning af 9.klasse. N = 580 (2014-15),

Kilde: Helsingør Kommunes egne tal

Den årgang, der er gik i 8. klasse i 2015-2016, skiller sig ud ved at have relativt høje karakterer – både i 8. klasse og 9. klasse. Hvis vi ser på de øvrige årgange, så svinger karaktererne på tværs af fag og årgange, og der er ikke en entydig retning.

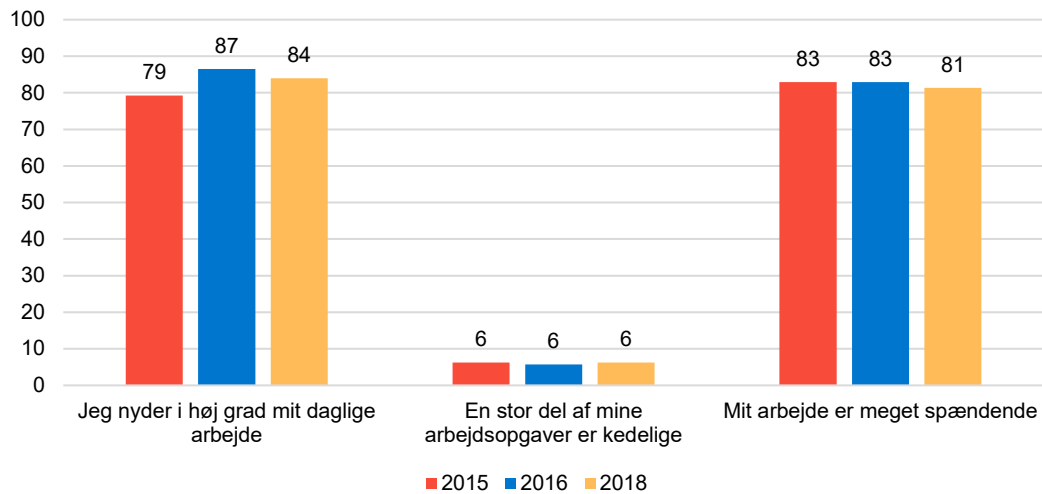
3.3 Udvikling i de pædagogiske medarbejderes arbejdsglæde

Det pædagogiske personales arbejdsglæde har også været også et projektformål. I dette afsnit belyses udviklingen i arbejdsmotivation, som her benyttes som en proxy for arbejdsglæde. Det skal bemærkes, at mange andre ting end kompetenceløft og arbejdet med Kompasset kan spille ind på resultatet.

Stort set uændret arbejdsmotivation blandt pædagogiske medarbejdere

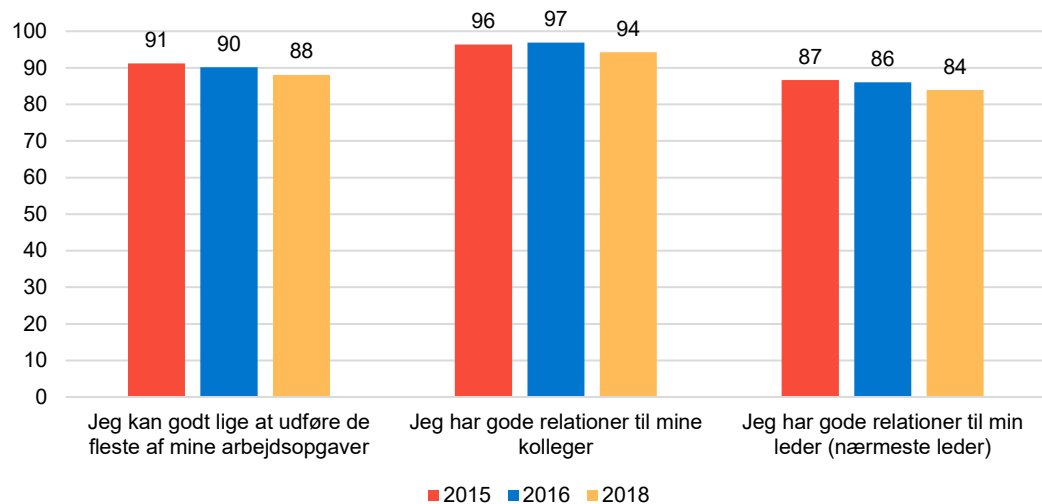
Nedenstående figurer viser udviklingen i arbejdsmotivation hos de pædagogiske medarbejdere.

Figur 3.19a Udvikling i arbejdsmotivation blandt medarbejdere

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Figur 3.19b Udvikling i arbejdsmotivation blandt medarbejdere

Note: Andel af respondenter, der erklærer sig overvejende enige eller meget enige i ovenstående spørgsmål. N = 193.
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt pædagogiske medarbejdere 2015, 2016 og 2018. VIVE.

Medarbejderne har generelt en relativ høj arbejdsmotivation, og der er samlet set sket en mindre, positiv udvikling i, hvorvidt medarbejderne er overvejende enige eller meget enige i, at de i høj grad nyder deres arbejde. Her er der sket en udvikling fra 79 % til 84 %. På de øvrige spørgsmål om arbejdsopgaver og relationer er der stort set ikke sket en ændring, men der er måske en svag negativ tendens.

Litteratur

Flarup, Lasse Hønge (2017): Kompetenceløft af Helsingør kommunes skolesystem. Interviewnotat 2017, KORA.

Flarup, Lasse Hønge og Hanne Søndergård Pedersen (2017): Kompetenceløft af Helsingør Kommunes skolesystem. Midtvejsmåling. KORA.

Bilag 1 Bortfaldsanalyse

Den samlede population i undersøgelsen udgøres af i alt 820 lærere, pædagoger, vejledere og medarbejdere ansat ved Helsingør Kommune ved opstarten af BOOST i 2015.

I undersøgelsen indgår oplysninger fra i alt tre spørgeskemaer: En baselinemåling, en midtvejsmåling og en slutmåling. Alle 820 individer i populationen har fået tilsendt baselinespørgeskemaet, og af disse har 620 gennemført baselinemålingen. I forbindelse med midtvejsmålingen gennemførte 493 af 620 individer spørgeskemaet. I slutmålingen gennemførte 193 af 493 individer spørgeskemaet.

Data i undersøgelsen er alene beregnet på de 193 respondenter, der har gennemført alle tre målinger (baseline-, midtvejs- og slutmåling). Dette er med til at sikre, at udviklinger og tendenser i data tilskrives faktiske ændringer og ikke systematisk frafald blandt respondenter.

De 193 endelige respondenter udgør ca. 23,5 % af den samlede population. Dette tal skal blandt andet ses i lyset af, at dataindsamlingen er gennemført over en periode på i alt knap 4 år og med 3 målinger. Det må forventes, at der sker en naturlig udskiftning af kommunens ansatte, hvorfor et vist frafald ikke kan undgås. Et frafald på over tre fjerdedele må dog betegnes som stort, hvilket svækker generaliserbarheden af undersøgelsens resultater. Der sker dog ikke noget, der tyder på, at der er tale om et systematisk frafald. Der er ikke statistisk signifikant forskel i andelen af lærere og pædagoger på tværs af baseline- og slutmåling. Der er heller ingen signifikante forskelle i forhold til, hvilke klassetrin respondenterne er tilknyttet. Kun andelen af klasselærere er betydeligt højere i slutmålingen end i baselinemålingen.

Bilagstabel 1.1 Frafaldsanalyse – procent

	Baseline	Slutmåling	Forskel
Andelen af lærere	61,3	64,7	3,4
Andelen af klasselærere	46,1	57,0	10,9 **
Andelen af pædagoger	34,4	30,6	-3,8
Andelen, der er tilknyttet indskoling	39,9	42,5	3,2
Andelen, der er tilknyttet mellemtrin	35,3	39,4	4,1
Andelen, der er tilknyttet udskoling	26,6	31,6	5,0

Note: * = statistisk signifikant på 0,5 procents-niveau, ** = statistisk signifikant på 0,1 procents-niveau.

Den manglende systematik modsvarer i nogen grad det betydelige frafald mellem de tre runder af spørgeskemaer. Samlet set må undersøgelsens resultater dog stadig tages med forbehold for, at resultaterne kun beror på knap en fjerdedel af populationen. Det betyder, at eventuelle tendenser og udviklinger udledt af spørgeskemabesvarelser fra medarbejderne må fortolkes med forsigtighed.

Bilag 2 Spørgeskema

Velkommen til undersøgelsen

Dette spørgeskema henvender sig til alle lærere, skolepædagoger samt pædagogmedhjælpere med ansvar for understøttende undervisning i Helsingør Kommune.

Spørgeskemaet skal give data til evalueringen af 'Boost - Innovativ skole i Helsingør'.

Undersøgelsen baseres på tre spørgeskemaer gennemført i 2015, 2016 og 2018. I år udsendes tredje og sidste spørgeskema, som måler afslutningen af forløbet angående 'Innovation i skolen', hvor du har arbejdet med Kompasset. Der forekommer spørgsmål, som du også svarede på sidste gang. Formålet er at se, om der er en udvikling i svarene på disse spørgsmål.

Besvarelsen er fortrolig og din identitet vil kun være kendt for evaluatorene. Resultaterne vil blive afrapporteret således, at det ikke er muligt at identificere den enkelte medarbejder.

Har du ansvaret for nedenstående (Sæt gerne flere kryds)?

- (1) ☐ Klasselærer
- (2) ☐ Understøttende undervisning
- (3) ☐ Lektiehjælp og faglig fordybelse
- (4) ☐ Bevægelse (nb. ikke idræt)
- (6) ☐ Ingen af ovennævnte

Hvilke trin arbejder du på? Sæt kryds ud for de(t) trin, hvor du har faste timer, dvs. ikke vikartimer o.l. Sæt gerne flere kryds.

- (1) ☐ Indskoling
- (2) ☐ Mellemtrin
- (3) ☐ Udskoling

Nedenstående spørgsmål omhandler din arbejdsmotivation. Angiv venligst hvor enig/uenig, du er i følgende udsagn.

	Meget enig	Over- vejende enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig
Jeg nyder i høj grad mit daglige arbejde	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
En stor del af mine arbejdsopgaver er kedelige	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Mit arbejde er meget spændende	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg kan godt lide at udføre de fleste af mine arbejdsopgaver	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg har gode relationer til mine kolleger	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg har gode relationer til min leder (nærmeste leder)	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Er du siden starten på skoleåret 2015/2016 påbegyndt opkvalificering af undervisningskompetence i et ekstra fag (tidligere linjefag)?

- (1) ☐ Ja, og det er afsluttet
 (2) ☐ Ja, og det er igangværende
 (3) ☐ Nej, men det er planlagt
 (4) ☐ Nej, og det er ikke planlagt

Oplever du, at opkvalificeringen af undervisningskompetencer:

	I meget høj grad	I høj grad	Både/og	I lav grad	I meget lav grad
Styrker dit faglige niveau i undervisningen i faget?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Styrker dit didaktiske niveau i undervisningen i faget?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Styrker dit pædagogiske niveau i undervisningen i faget?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Medvirker til at elevernes faglige kompetencer øges i faget?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Medvirker til at elevernes innovative kompetencer øges	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Gør din undervisning i faget mere virkelighedsnær/tættere på praksis?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Nedenstående spørgsmål omhandler dit arbejde med innovation. Angiv venligst hvor enig/uenig, du er i følgende udsagn.

	Meget enig	Over- vejende enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig
Jeg synes, det er vigtigt, at elevernes innovationskompetencer styrkes	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg er motiveret for at arbejde med innovation i undervisningen	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg synes, Kompasset er en rigtig god metode til at arbejde med innovation i skolen	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg har de nødvendige kompetencer til at arbejde med innovation i undervisningen	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg er i stand til at løfte elevernes innovationskompetencer	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Det pædagogiske personale på skolen er i fællesskab i stand til at løfte elevernes innovationskompetencer	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Ved du hvilke krav og forventninger, der er til din brug af Kompasset i undervisningen?

- (1) ☐ I meget høj grad
- (2) ☐ I høj grad
- (3) ☐ Både/og
- (4) ☐ I lav grad
- (5) ☐ I meget lav grad

I hvilken grad anerkender du de mål, som er sat op for arbejdet med innovation i undervisningen med Kompasset?

- (1) ☐ I meget høj grad
- (2) ☐ I høj grad
- (3) ☐ Både/og
- (4) ☐ I lav grad
- (5) ☐ I meget lav grad
- (6) ☐ Jeg kender ikke målene

Hvor mange gange har du siden første kursusgang gennemført forløb med dele af eller hele Kompasset i din egen undervisning:

Fagdelt undervisning _____

Understøttende undervisning _____

Tværfaglige forløb på egen skole _____

Evt. andre forløb _____

	Ingen	1 gang	2 gange	3 gange	4 gange
Hvor mange gange har du med elever deltaget i en eller flere 'Udfordringer'?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Hvor mange gange har du haft elever, der har været med i et Battle?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Hvor enig er du i følgende udsagn: Vi har generelt et velfungerende samarbejde i vores teams?

- (1) ☐ Meget enig
- (3) ☐ Overvejende enig
- (4) ☐ Hverken enig eller uenig
- (5) ☐ Uenig
- (6) ☐ Meget uenig

I nedenstående spørgsmål skal du svare ud fra, om du er lærer eller pædagog/pædagogmedhjælper

	Ja	Nej	Ikke relevant
Hvis du er lærer: Samarbejder du med pædagoger i dit arbejde?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐
Hvis du er pædagog/pædagogmedhjælper: samarbejder du med lærere i dit arbejde?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐

Hvor enig er du i følgende udsagn?

	Meget enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ikke relevant
Jeg indgår i et godt samarbejde mellem pædagoger og lærere	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Vi (lærere og pædagoger), der har samme klasse, koordinerer med hinanden i passende omfang	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐
Vi udnytter både lærernes og pædagogernes kompetencer i undervisningen	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐

Nu skal du tænke på det team, du primært samarbejder med: Indgår der pædagoger i dette team?

- (1) ☐ Ja
(2) ☐ Nej

Nu skal du tænke på det team, du primært samarbejder med. Hvor enig er du i følgende udsagn:

	Meget enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig
Der er etableret et samarbejde mellem lærere og pædagoger omkring innovation med Kompas-set?	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Arbejdet med innovation har styrket samarbejdet i vores team	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Nu skal du tænke på det team, du primært samarbejder med. Hvor mange minutter bruger du om ugen i gennemsnit på sparring med de andre i jeres team?

Nu skal du tænke på det team, du primært samarbejder med. Hvor mange minutter bruger du om ugen i gennemsnit på sparring om teknikker fra Kompasset med de andre i jeres team?

Hvem – ud over dit team – har du sparret med omkring teknikker fra Kompasset?

- (1) ☐ Kolleger på din skole uden for dit team
- (2) ☐ Ledelsen, fx nærmeste leder
- (3) ☐ Kolleger på andre skoler
- (4) ☐ Andre
- (5) ☐ Ingen

I de følgende spørgsmål skal du tænke på din nærmeste leder. Hvor enig er du i følgende udsagn?

	Meget enig	Over- vejende enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig
Jeg sparrer generelt med min leder om min undervisning	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Min leder kommunikerer generelt klart om prioritering af fokusområder	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Min leder formår at gøre mål og formål klare	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Min leder bakker mig generelt op	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Har du efter afsluttet grundkursus, brugt en teknik fra Kompasset?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej

I hvilke fag har du brugt en teknik fra Kompasset

- (1) ☐ Billedkunst
- (2) ☐ Biologi
- (3) ☐ Dansk
- (4) ☐ Engelsk
- (5) ☐ Fransk
- (6) ☐ Fysik/Kemi
- (7) ☐ Geografi
- (8) ☐ Historie
- (9) ☐ Hjemmekundskab
- (10) ☐ Håndværk og design
- (11) ☐ Idræt
- (12) ☐ Kristendomskundskab/religion
- (13) ☐ Matematik
- (14) ☐ Samfundsfag
- (15) ☐ Tysk
- (16) ☐ Andet, angiv venligst _____

	Ja	Nej
Har du efter afsluttet grundkursus, gennemført et miniforløb, hvor du har brugt dele af Kompasset?	(1) ☐	(2) ☐
Har du efter afsluttet grundkursus, gennemført et forløb, hvor du har brugt hele Kompasset? (ud over forløb i forbindelse med Udfordringen)	(1) ☐	(2) ☐
Har du efter afsluttet grundkursus, deltaget i andre regionale eller nationale undervisningsforløb som fx Klog på penge eller First Lego League, hvor du har brugt hele eller dele af Kompasset?	(1) ☐	(2) ☐

I hvilke fag har du...

	Billedkunst	Biologi	Dansk	Engelsk	Fransk	Fysik/Kemi	Geografi	Historie	Hjemmerekundskab	Håndværk og design	Idræt	Kristendomskundskab/religion	Matematik	Samfundsfag	Tysk	Andet, angiv venligst
1) Gennemført et miniforløb, hvor du har brugt dele af Kompasset?	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐	(11) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐	(16) ☐	(17) ☐
2) Gennemført et forløb, hvor du har brugt hele Kompasset– (ud over forløb i forbindelse med Udfordringen)?	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐	(11) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐	(16) ☐	(17) ☐
3) Deltaget i andre regionale eller nationale undervisningsforløb som fx Klog på Penge og First Lego League, hvor du har brugt hele eller dele af Kompasset?	(1) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	(9) ☐	(10) ☐	(11) ☐	(12) ☐	(13) ☐	(14) ☐	(15) ☐	(16) ☐	(17) ☐

I hvilken grad er du enig i følgende udsagn:

	I meget høj grad	I høj grad	Både/og	I lav grad	I meget lav grad
Skoledagen er varieret når eleverne arbejder med Kompasset	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Undervisningen er virkelighedsnær når eleverne arbejder med Kompasset	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Undervisningen løber let af sporet når eleverne arbejder med Kompasset	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Eleverne bliver meget engagerede, når de arbejder med Kompasset	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Eleverne tager i høj grad selv styringen, når de arbejder med Kompasset	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Eleverne er motiverede for at lære nyt, når de arbejder med Kompasset	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Eleverne mister let koncentrationen, når de arbejder med Kompasset.	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Besvar venligst nedenstående spørgsmål ud fra det trin (indskoling, mellemtrin eller udskoling), hvor du har flest faste timer.

I hvilken grad vurderer du, at eleverne på dette trin kan:

	I meget høj grad	I høj grad	Både/og	I lav grad	I meget lav grad
Arbejde struktureret med idé-generering	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Arbejde kreativt med løsning af opgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Arbejde eksperimenterende ved løsning af opgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Kombinere viden fra forskellige vidensdomæner/ fag ved løsning af opgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Søge og sortere information	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Forstå at viden er skabt i en sammenhæng	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Vurdere opgaver og deres løsning ift. at skabe værdi for andre fx socialt og kulturelt	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Vurdere opgaver og deres løsning ift. deres etiske konsekvenser fx miljømæssig bæredygtighed	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Vurdere opgaver og deres løsning ift. deres økonomiske konsekvenser	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Udholde at arbejde med opgaver uden en klart defineret løsning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Udholde usikkerhed, når de eksperimenterer med flere løsninger til opgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Anvende fejl som grundlag for læring	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Organisere fælles arbejde med opgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Samarbejde hensigtsmæssigt i grupper	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Kommunikere mundtligt, skriftlig og visuelt med andre internt på skolen og eksternt i forbindelse med løsning af opgaver	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐
Iværksætte projekter	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐

Tænk tilbage på det sidste forløb, du gennemførte med eleverne, hvor du brugte Kompas-
set. Hvordan oplever du, at forskellige elevgrupper reagerede på arbejdet i forløbene?
Hvor enig du er i følgende udsagn om dit undervisningsforløb med Kompasset i forhold til
forskellige elevgrupper:

Eleverne bliver udfordret

	Meget enig	Overve- jende enig	Hverken enig eller uenig	Overve- jende uenig	Meget uenig	Ved ikke/Ikke relevant
Piger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Drenge	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Indskoling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Mellemtrin	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Udskoling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt stærke elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt gennemsnitlige elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt udfordrede elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Elever med særlige behov	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor enig du er i følgende udsagn om dit undervisningsforløb med Kompasset i forhold til forskellige
elevgrupper:

Eleverne får et fagligt løft

	Meget enig	Over- vejende enig	Hverken enig eller uenig	Over- vejende uenig	Meget uenig	Ved ikke/Ikke relevant
Piger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Drenge	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Indskoling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Mellemtrin	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Udskoling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt stærke elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt gennemsnitlige elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt udfordrede elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Elever med særlige behov	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Hvor enig du er i følgende udsagn om dit undervisningsforløb med Kompasset i forhold til forskellige
elevgrupper:

Elevernes trivsel øges

	Meget enig	Over- vejende enig	Hverken enig eller uenig	Over- vejende uenig	Meget uenig	Ved ikke/ikke relevant
Piger	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Drenge	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Indskoling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Mellemtrin	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Udskoling	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt stærke elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt gennemsnitlige elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Fagligt udfordrede elever	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Elever med særlige behov	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Du er næsten færdig med besvarelsen. De sidste spørgsmål handler om, hvordan du har det på din arbejdsplads.

Hvor tilfreds er du med dit job, alt taget i betragtning?

- (1) ☐ Meget tilfreds
- (2) ☐ Tilfreds
- (3) ☐ Hverken tilfreds eller utilfreds
- (4) ☐ Utilfreds
- (5) ☐ Meget utilfreds
- (6) ☐ Ved ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

	Meget enig	Overve- jende enig	Hverken enig eller uenig	Overve- jende uenig	Meget uenig	Ved ikke/ikke relevant
Mine arbejdsopgaver er meningsfulde	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg bidrager aktivt til trivslen og arbejdsglæden på min arbejdsplads	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg har de kompetencer, der skal til for at udføre mit arbejde godt	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Jeg har mulighed for at bruge min viden og mine evner i arbejdet	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

Tak for din besvarelse!

Bilag 3 Beskrivelse af de fire faser i innovationsprocessen

Herunder fremgår i større detaljegråd en beskrivelse af de fire faser i innovationsprocessen ifølge INDEX: Design to Improve Life®

FORBERED

Læringsmål

- At sammensætte tværfaglige, ressourcestærke projektgrupper.
- At definere forskellige roller og ansvarsområder i en projektgruppe.
- At afstemme forventninger og finde fælles fodslag.
- At forberede, overskue og planlægge længerevarende projektforsøb og processer.
- At overskue og anvende Kompasset som procesredskab, herunder at lære handlinger og teknikker at kende.
- At udvikle ideer.
- At screene store emneområder.
- At identificere komplekse problemstillinger.
- At stille spørgsmål.
- At strukturere store mængder stof.
- At strukturere en arbejdsproces og få overblik over dens forskellige faser, handlinger og værktøjer.
- At prioritere og konkretisere en idé.

I Forbered-fasen introducerer du eleverne for projektets overordnede rammer og tema, hvis temaet vel at mærke er fastlagt fra begyndelsen. Du introducerer Design to Improve Life-processer – herunder Kompasset – som redskab til at udvikle og styre et projekt, og du giver eleverne et overblik over hele forløbet og de forskellige faser.

Det er vigtigt, at de fra start får kendskab til de centrale principper i Design to Improve Life-processen: Triple bundlinje (social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed) og de tre vurderingsparametre Form, Impact, Context, således at eleverne klædes ordentligt på til at kunne arbejde løsningsorienteret og brugerfokuseret med at skabe bæredygtige løsninger, der forbedrer livet for mennesker.

Introduktionen til det overordnede tema og til Design to Improve Life kan foregå på mange forskellige måder, for eksempel i form af:

- Inspiration og viden (på projektets hjemmeside findes materiale, som du kan tage udgangspunkt i).
- Egne erfaringer og sanseoplevelser (museumsbesøg, historiefortælling, osv.).
- Refleksion over overordnet tema: "Hvilke(t) design har forbedret mit liv?"

I starten af Forbered-fasen skal man udforske sine muligheder – både socialt i gruppen og i forhold til det overordnede tema. Du skal som lærer facilitere sammensætningen af stærke teams (som beror på forskellighed) i forhold til kompetencer, ressourcer og læringsprofiler. Det skal desuden afklares, hvilke forventninger, roller og ansvarsområder, der er i designteamet, og hvordan de fordeles. I opstartsfasen er det også vigtigt, at du afsætter tid til, at eleverne lærer hinanden at kende, at de styrker teamånden og finder fælles fodslag. Teamsammensætningen kan foregå, inden den egentlige proces går i gang, eller i forbindelse med idéudvikling og valg af underemne.

I forhold til underemne udforsker eleverne en mangfoldighed af ideer til, hvilke udfordringer de kan arbejde med i Design to Improve Life-processen. Dette er en udvidende proces, hvor ALLE ideer er velkomne, og hvor emner afsøges i bredden. Eleverne skal kunne gå med på hinandens spørgsmål, de skal stille nysgerrige spørgsmål til hinanden, skifte perspektiv og synsvinkel.

Efter denne uensurerede brainstorm skal eleverne i fællesskab i gang med at organisere, strukturere og kategorisere deres forslag til udfordringer, de kan arbejde med i processen. Underemnerne indeholdende udfordringer får nu over-ordnede titler, og som facilitator er det din rolle at sikre, at de forskellige underemner er kvalificerede til brug. Holdet ender med et overblik over, hvilke mulige projektemner (underemner), der er i spil.

Eleverne skal dernæst prioritere i mængden af ideer og udvælge, hvilket af de mulige underemner, de har lyst til at arbejde med fremover. De undersøger ideerne på ny og konkretiserer, hvilke udfordringer og problemstillinger, der findes i emnet, og hvordan de kan lægge op til en bæredygtig løsning. De forskellige udfordringer sammenlignes og systematiseres i forhold til hinanden, inden teamet udvælger den udfordring, de vil arbejde med fremover.

Det endelige valg beror bl.a. på graden af negativ Impact, udfordringen har på menneskers liv (og dermed potentialet for at skabe øget positiv Impact), og på muligheden for at undersøge udfordringen i et lokalt perspektiv.

Handlinger i Forbered-fasen

Udforske

Eleverne udforsker deres menneskelige ressourcer og forskellighed og sammensætter stærke designteams, der beror på forskellighed. De afsøger desuden forskellige udfordringer inden for underemnet.

Organisere

Udfordringerne bliver udfoldet, systematiseret og grupperet i underemner med forskellige overskrifter.

Udvælge

Ved at gruppere og organisere udfordringerne bliver det muligt at vælge én ud, som der skal arbejdes videre med i Design to Improve Life-processen.

Til Forbered-fasen anbefales følgende teknikker

1. Timeline
2. Winners' Review
3. Portræt og Interview
4. Open Space
5. Dannelse af Designteams
6. Mindmap og Fokus

FORSTÅ

Læringsmål

- At forstå og beskrive de problemstillinger, som blev udvalgt i Forbered-fasen.
- At identificere og undersøge brugeren og målgruppen.
- At sætte sig ind i andre menneskers/kulturers/gruppers behov og forventninger.
- At finde inspiration og viden.
- At være åben og modtagelig for ny viden og nye forståelser.
- At stille både åbne og lukkede spørgsmål.
- At fokusere arbejdet ved at bruge den indhentede viden.

I denne fase har du som facilitator fokus på, at eleverne får forståelse for den opgave og de brugere og målgrupper, de står overfor. Hvilke behov og ønsker har brugerne i forhold til den valgte udfordring, og hvordan ser brugerne på den udfordring, eleverne har valgt at løse?

Forstå-fasen er centreret omkring Context, altså de omgivelser, udfordringer og behov, som designteamets udvalgte udfordring retter sig imod: Hvilke mennesker er berørt af det pågældende problem? Hvordan er de berørt? Og hvordan er kulturen, geografien, infrastrukturen i de pågældende omgivelser?

Det første, eleverne skal gøre, er at forberede deres research og feltarbejde: Hvilke spørgsmål har de brug for at stille, og hvem vil de spørge? Derefter skal de ud i marken for at søge de informationer, de har brug for, og derefter efterfølgende bearbejde inputtet. De anvender research-kilder og research-teknikker til at identificere brugerne af det endelige design, og research-arbejdet giver den oprindelige udfordring et nyt perspektiv, hvilket gør eleverne i stand til at kombinere flere relevante ideer.

De skal nu analysere alt det, de har lært i Forstå-fasen, for at kunne forvandle deres udfordring til en konkret opgave. Hvad kan bruges, og hvad kan sorteres fra? Hvilken rækkefølge skal materialet anvendes i? Hvordan skal det sættes sammen? Der er mange beslutninger at tage, og denne beslutningsproces er med til at skærpe fokus i forhold til underemne og målgruppe.

Forstå-fasen afsluttes med, at teamet på baggrund af feltarbejdet og analysen grundigt skal beskrive udfordringen og dens bruger: Hvem drejer det sig om? Hvilke ønsker og håb har vedkommende? Hvilken kontekst befinder vedkommende sig i?

Brugerprofilen indgår i den projektbeskrivelse, som designteamet detaljeret udformer, og ud over brugerprofil og redegørelse for udfordringen indgår også beskrivelse af succeskriterier, rollefordeling i teamet, samarbejdspartnere samt tidsplanen for det videre arbejde. Denne plan danner grundlaget for udvikling og færdiggørelse af løsningsdesign i de to sidste faser i Design to Improve Life-processen og skal forhindre teamet i at køre af sporet.

Handlinger i Forstå-fasen

Researche

Eleverne afklarer, hvad de ved, hvad de tror, de ved, og hvad de gerne vil vide. De anvender kilder, søger information og stiller spørgsmål. Alt kan bruges; sortering og prioritering foregår senere.

Analysere

Designteamene undersøger al den viden, de har samlet om underemnet indtil videre, og formulerer på den baggrund en konkret opgave, som de skal arbejde videre med.

Beskrive

Fasen afsluttes ved, at teamet laver en projektbeskrivelse, der indeholder en beskrivelse af den præcise udfordring, af brugeren, af den relevante viden og af samarbejdspartnere samt en tids- og arbejdsplan for det videre forløb.

Til Forstå-fasen anbefales følgende teknikker

7. Vidensmapping og Centrale Emner
8. Undersøgelsesstrategi
9. Feltarbejde
10. Persona og Hjertediagram
11. Form Udfordringen
12. Designopgave og Projektbeskrivelse

FORMGIV

Læringsmål

- At visualisere en udfordring/problemstilling.
- At tænke hele vejen rundt om en udfordring.
- At give konkret, fysisk form til en idé.
- At lære et materiale at kende og forstå dets muligheder og begrænsninger.
- At eksperimentere med forskellige løsningsmodeller.
- At udvikle ideer.
- At samarbejde og lytte til andre i gruppen.
- At forstå, hvordan man i en gruppe udnytter hinandens forskellige ressourcer.
- At kunne anskueliggøre ny viden.
- At kunne aktualisere ny viden.

I Formgiv-fasen starter designteamet med at udvikle ideer til, hvordan de kan løse deres valgte udfordring. Derefter bygges hurtige visuelle modeller af flere ideer. Dette kan minde om idéudviklingen i Forbered-fasen, blot er der nu fokus på løsningen.

Med udgangspunkt i idémodellerne vælger teamet en eller to ideer, som de gerne vil udvikle videre. Derpå skal de forme en simpel prototype, som tjekkes i forhold til outputtet af de tidligere faser: Er grund-ideen i designet relevant for udfordringen? Duer det for brugeren? Og lever det op til kriterierne Form, Impact og Context?

Designet forbedres igennem feedback fra brugeren og ved at teste, teste og teste. Derigennem får teamet værdifuld information om designet og erfarer, hvorvidt der skal inddrages andre strategier, teknikker eller materialer for at forbedre problemløsningen. Og heldigvis kan man altid gå tilbage til tidligere faser og få nye ideer, hvis projektet er kommet på vildspor.

Handlinger i Formgiv-fasen

Udvikle

Teamet udvikler ideer og små idémodeller, som efterfølgende testes og vurderes.

Forme

På baggrund af dette arbejde formes en eller flere prototyper ud af forskellige materialer.

Teste

Designløsningen testes og vurderes i forhold til brugeren og omgivelserne. Der foretages justeringer, og der testes igen, indtil produktet lever op til alle givne kriterier.

Til Formgiv-fasen anbefales følgende teknikker

- A. Blindtegning
- B. Associér og Byg
- C. Tur med Hunden
- 13. Persona-modeller og Rollespil
- 14. Hurtig Prototyping – 1000 Ideer
- 15. Talende Vandfald
- 16. Idé-poker
- 17. Materialetest
- 18. Mock-up
- 19. Brugertest

FÆRDIGGØR

Læringsmål

- At færdiggøre og afslutte et arbejde.
- At vurdere og evaluere eget og andres arbejde i forhold til konkrete produkter og løsningsforslag.
- At evaluere og reflektere over egne og andres læreprocesser.
- At give og modtage feedback på det arbejde, man har lavet.
- At tilegne sig metoder og redskaber til at præsentere og formidle løsningsforslag.
- At analysere og evaluere processen og resultaterne i den helhed, de indgår i.
- At opleve glæden ved at gennemføre en hel designproces i samarbejde med andre.
- At opleve glæden ved at frembringe brugbare Design to Improve Life-løsninger.

I den sidste af de fire faser skal teamet opsamle trådene fra de tidligere faser. De sorterer alt anvendt materiale og beslutter, hvad der skal med, og hvad der ikke skal med, når de skal fortælle den bedst mulige historie om deres Design to Improve Life-løsning.

Teamet skal beslutte, hvordan de tilrettelægger en målrettet formidling og præsentation, så projektet bliver tydeliggjort og virkeligt for andre end de involverede. De skal kommunikere udfordringen og dens løsning så klart og helhedsorienteret som muligt, og produktets styrker og svagheder skal holdes op mod hinanden ved at fokusere på Form, Impact og Context og på det overordnede mål for projektet. Er de fremkomne løsninger brugbare? Er de socialt, miljømæssigt og økonomisk bæredygtige i forhold til problemstillingen?

Til sidst i Færdiggør-fasen skal teamet producere det endelige materiale til den afsluttende præsentation i Sum-Up. Som underviser beslutter du rammerne for, hvad det er, eleverne skal præsentere. Det kan for eksempel være en model af deres løsningsdesign – også selvom løsningen er en kampagne eller en service. Desuden kan eleverne lave plancher, der beskriver deres proces, deres udfordring og den viden, de har fået gennem deres feltarbejde, samt visualiseringer og beskrivelser af deres løsningsdesign.

Teamet øver præsentationen godt i gennem, så alle er trygge ved situationen, og sidst men ikke mindst fejrer I, at det kunne lade sig gøre at skabe en løsning, der forbedrer livet for mennesker.

Handlinger i Færdiggør-fasen

Opsamle

Alt materiale samles sammen og sorteres, så sammenhæng og rød tråd bliver tydelig. Eleverne tager stilling til, hvad der skal med, og hvad der kan udelades, når den gode historie om løsningsdesignet skal fortælles.

Kommunikere

Teamet forbereder den endelige aflevering og præsentationen af arbejdet. De beskriver udfordringen og sætter den i relation til bæredygtighed, og hvorfor den er relevant for brugeren.

Producere

Teamet tager stilling til, hvilken præsentationsform der egner sig bedst til at formidle produktet (underviseren sætter rammerne for, hvad de skal præsentere). De øver og planlægger præsentationen, herunder også hvem der fremover er ansvarlige for implementeringen.

Til Færdiggør-fasen anbefales følgende teknikker

20. Designoverblik
21. Storytelling
22. Produktion af Præsentationsmateriale

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD